

JUMALA SÕNA

Pühapäevakooli materjalid

JUMALA SÕNA

Pühapäevakooli materjalid
kaheteistkümneks õppetunniks

Tallinn 2004
Eesti Metodisti Kirik

Armas pühapäevakooliõpetaja,

Jumal on andnud Sulle imelise vastutuse lapsi õpetada. Vastutuse jagada Jumala armastuse sõnumit. Me palvetame, et see raamat võiks olla oluline tööriist Sinu õpetajatöös. Tahame jätkuvalt Sinu eest Jumalat tänada ning ühineda Sinuga palvetes, et saaksid Jumalalt juhatust ja tarkust, kui astud laste ette.

Õnnistussooviga,
Joy Carr ja Shirley Wu
Metodisti Maailmanõukogu

*****

Eestikeelse materjali süvendamise, sobivasse vormi kohandamise ning rohkete mõttelist ja käelist tegevust pakkuvate materjalide lisamisega tegeles töögrupp koosseisus Külli Kuusemaa, Sirli Lahi, Lii Lilleoja, Pille Mägila, Piibe Piirma, Urve Pärnamets ja allakirjutanu. Tegeluslehed ja materjali tervikuna kujundas ning pildid joonistas Piibe Piirma. Suur-suur tänu kõigile vaevanägijatele!

*Meeli Tankler
Töögrupi koordinaator*

Tallinn, 2004

KUIDAS SEDA RAAMATUT KASUTADA

See raamat kuulub kolme-aastasesse laste pühapäevakooli materjalide tsükklisse.

Suunatud eelkõige 6-9 aastastele, on materjal vastavalt kohandades sobiv ka pisut noorematele või vanematele. Iga õppetund jaguneb kaheks pooleks. Esimene pool teenib õpetaja isikliku vaimuliku kasvamise eesmärgi ning aitab tunniks ette valmistuda. Teine pool on konkreetselt laste õpetamiseks kasutatav materjal.

Heidame pilgu materjali ülesehitusele:

Tegemist on õppetundide kogumiga, mis räägivad samast teemast. Selle raamatu üldteemaks on Jeesuse elu. Jeesus elas selles maailmas Jumala sõnakuuleliku pojana. Tema armastust tulvil elu näitab, mida Jumala lapsed on kutsutud tegema ja millised olema. Igal õppetunnil on oma põhiteema, samas on kõigi ühte ossa kuuluvate õppetundide põhiteema ikkagi ühine. See aitab õpetajal ja lastel keskenduda mitme pühapäeva vältel ühele peamisele teemale. Igal õppetunnil on järjekorranumber ja oma pealkiri.

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTE VALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Igal õppetunnil on üks kandev mõte. Sissejuhatus, Piiblitekst, tegelused ja lõpupalve/ülistuse osa koonduvad kõik selle teema ümber.

2. PIIBLITEKST: Iga õppetunni keskpunktis on piiblitõlg või -sõnum. Mõnikord peaks õpetaja selle otse Piiblist lugema, teinekord soovitatakse aga lugu oma sõnadega jutustada. Mõne õppetunni puhul on piiblitõlg kohandatud eale vastavasse kõnepruuki.

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID: Informatsioon konkreetse õppetunni kasutatava piibliteksti sügavamaks mõistmiseks. Ära on toodud ka võtmesõnad või terminid õppetunni sisus, mida lapsed peaksid tundma ja mõistma.

4. NÄITLIK MATERJAL: Viidatud on materjali juurde kuuluvatele värvipiltidele (lisas) ning antakse ka soovitusi õpetajale, milliste piltidega (või muude näitlike vahenditega) saaks tundi huvitavamaks muuta.

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK: Meie usk on arenev protsess. See osa on toeks õpetaja isiklikule usulisele arengule. Piibli kirjakohtad ning mõtisklused nende üle keskenduvad õppetunni käsitletavale piiblitekstile.

*****

TEINE POOL: ÕPPETUND

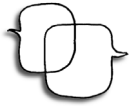
1. SISSEJUHATUS: Iga õppetund algab sissejuhatusega. Sissejuhatus on kujundatud nõnda, et see annaks lastele tunde: õppetund on nendele mõeldud ja puudutab neid.

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE: Piiblitõlg või -sõnumi õpetamiseks on kasutatud erinevaid meetodeid ja tegelusi. Õppematerjal pakub igaks tunniks välja sobiva keelekasutuse ja sellised õpetamise meetodid, mis on lastele arusaadavad.

3. TEGELUSED: Siin soovitatud tegeluste eesmärgiks on aidata lastel tunnis õpitud korrata ning selgusele jõuda, kuidas Piibli sõnum nende endi eludega seostub. Lisas on iga tunni tegelusteks vajalikud joonised ja šabloonid, pildid värvimiseks, samuti tegeluslehed tunni kohta, mida õpetaja võib ise igale õpilasele paljundada.

Need kannavad vastava tunni järjekorranumbrit ja tunni materjalid on neile viidatud.

Tegelused on märgistatud erinevate sümbolitega, mis tähistavad vastavalt arutelu, mängu, küsimustele vastamist ning mõistatusi, meisterdamist või laulmist:

arutelu

mäng

küsimused

meisterdamine

laulmine

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS: Iga õppetund peaks lõppema palve/ülistusega.

Palve peaks sisaldama tänusõnu selle eest, mida sai koos õpitud, ja ühtlasi väljendama soovi ja igatsust selle õpitu alusel oma elu korraldada.

*****

I OSA: PIIBEL - JUMALA SÕNA KIRJAPANDUD KUJUL

ÕPPETUND 1: PIIBEL ON ERILINE RAAMAT

ÕPPETUND 2: PIIBEL ON LUGUDEST KOOSNEV RAAMAT

ÕPPETUND 3: PIIBEL AITAB MEID JUMALAT TUNDMA ÕPPIDA

ÕPPETUND 4: PIIBEL AITAB MEID JEESUST TUNDMA ÕPPIDA

II OSA: JEESUSE SÜND - JUMALA SÕNA MEIE SEAS

ÕPPETUND 1: TÕOTUS PÄÄSTJA TULEKU KOHTA

ÕPPETUND 2: JEESUSE SÜND

ÕPPETUND 3: INGLID TOOVAD KARJASTELE SÕNUMI

ÕPPETUND 4: TARGAD MEHED KUMMARDAVAD KUNINGAT

III OSA: TÄHENDAMISSÕNAD - JUMALA SÕNA PILDI KUJUL

ÕPPETUND 1: HALASTAJA SAMAARLANE

ÕPPETUND 2: KALJULE EHITATUD MAJA

ÕPPETUND 3: KÜLVAJA

ÕPPETUND 4: ANDESTAV ISA

I OSA

OSA PEALKIRI: Piibel - Jumala Sõna kirjapandud kujul

OSA TEEMA: Piibel on eriline raamat, mis sisaldab lugusid, laule, tarkusesõnu, prohvetisõnumeid, kirju ja ajalugu ning räägib Jumalast ja Jumala rahvast. Piibli kaudu kõnetab Jumal inimesi ka tänapäeval.

ÕPPETUND 1: PIIBEL ON ERILINE RAAMAT

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Piibel annab meile juhatusi elamiseks.

2. PIIBLITEKST: Laul 119:105

Kuldsalm: Laul 119:105 “Sinu sõna on mu jalale lambiks ja valguseks mu teerajal.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Piibel on kristlastele käsiraamatuks. Sellest loeme lugusid Jumalast ja Jeesusest. Nende lugude kaudu saame teada, mida Jumal ootab meilt ja millist elu me peaksime elama Temasse uskudes.

Piibel on kogum raamatuid, mis jutustavad Jumalast ja Jumala armastusest. Piibilil on kaks osa - Vana Testament, mida nimetatakse ka heebrea tekstiks, ja Uus Testament, mis sisaldab lugusid Jeesusest ja kristliku kiriku algusaegadest. Laulude raamat, millest pärineb meie kuldsalm, on Vana Testamendi osa.

Laulude raamat räägib meile sellest, et meil võib Jumalaga olla isiklik suhe (Laul 34:5 “Ma otsisin Issandat ja tema vastas mulle ning tõmbas mu välja kõigist mu hädaohtudest.”). Seal räägitakse meile ka sellest, et Jumal on meie Lohutaja (Laul 121:2 “Abi tuleb mulle Issanda käest, kes on teinud taeva ja maa.”). Laulude raamat annab tunnistust ka selle kohta, kuidas Piibel meie elule Jumala poolt antud suunda näitab (Laul 119:105).

Sõna - tähistab Jumala Sõna

Lamp - valguseallikas

Valgus - teeb asjad nähtavaks

4. NÄITLIK MATERJAL:

Lamp

Piibel

Värviline pilt lisas

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Kui valmistud tunniks, on sul vaja Piiblit lood kõigepealt iseenda jaoks läbi lugeda. Kui oled alles noor kristlane, peaksid võibolla aega võtma selleks, et Piibliga tervikuna tutvuda ja endale selgeks teha, kus mingi raamat asub. Selle nädala jooksul loe läbi kirjakoht, mida on nimetatud kolmandas punktis. Alusta Laulust 34:5. Küsi iseendalt: Mida ma kardan oma elus? Mis vaigistab mu hirmu? Kas ma usun, et Jumal võib mulle lootust pakkuda?

Loe Laul 121:2. Kuidas aitab see kirjakoht sind paremini mõista, et meie Jumal on tõepoolest hoolitsev Jumal? Kui loed pühapäevaks mõeldud kirjakohta Laulust 119:105, mõtle ühele konkreetsele kogemusele oma elus, kus sa teadsid, et Jumal juhatab su elu.

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Tervita saabuvaid lapsi. Tee kindlaks, et tead kõigi nimesid. Kui nad saavad, sea nad ringi klassiruumi keskele või ka laua ümber. Mängi mõnda mängu, mis aitaks kaasa, et igaüks kuuleks oma nime teiste suust:

“Tere hommikust, minu nimi on ..... ja ma tahan sind tutvustada (*osuta lapsele enda kõrval ja palu tal oma nimi öelda*)”. Korda seda kõigi lastega.

Laula lastega “Sinu sõna on mu jalale lambiks” (Vaimulikud laulud nr 196).

Nüüd anna lastele teada, et kavatsed neile tutvustada üht väga erilist raamatut. See raamat sisaldab endas lugusid, mis räägivad Jumalast ja Jumala Pojast Jeesusest.

2. TEEA KÄSITLUS:

Hoia Piiblit käes. Räägi lastele, et täna tuleb juttu sellest erilisest raamatust. Seda nimetatakse ka Pühakirjaks. Palu neil korrata raamatu nime koos sinuga.

Küsi, kas keegi lastest teab, mida tähendab sõna “püha”. Kuula ära nende vastused ja siis räägi neile, et see tähendab midagi erilist, ja see püha raamat sisaldab sõnu, mida Jumal tahab, et me kuuleksime, ja lugusid, mille kohta Jumal tahab, et me neid teaksime. Iga kord, kui me tuleme pühapäevakoolitundi, me kuuleme lugusid sellest raamatust ja õpime midagi uut Piibli kohta.

Loe Piiblist tänane kuldsalm: “Sinu sõna on mu jalale lambiks ja valguseks mu teerajal.” See ütleb meile, et Piibel võib meile anda arusaamise selle kohta, mida Jumal ootab, et me teeksime - ja kuidas Jumal tahab, et me oma elu elaksime.

Küsi lastelt, milleks lampi kasutatakse. Kui oled lambi kaasa toonud, tõsta see üles, et lapsed seda näeksid ja saaksid sellest rääkida.

Küsi küsimusi lambi kohta, nagu:

Milliseid lampe te veel olete näinud?

Lamp annab meile valgust, kas see on ainus võimalus valgust saada?

Millised võiksid olla veel valguse saamise võimalused (päike, tuli, taskulamp, elekter võiksid olla mõned võimalikud vastused).

Küsi lastelt: Kui ma loen nüüd veelkord selle salmi: Sinu sõna on mu jalale lambiks ja valguseks mu teerajal, mida see võiks tähendada? Anna aega vastamiseks, seejärel vii jutt sellele, kuidas valgus aitab meil näha teed, mida mööda me kõnnime.

3. TEGELUSED:

1. Mäng

Jumal on meid loonud selliste kehadega, mis vajavad sirutamist ja liikumist. Mängi lastega sellist sirutamise-mängu:

Palu kõigil püsti tõusta. Ütle, et hakkate mängima liikumismängu, kus nad peavad tegema, mida sina ütled. Ütle sõna ja lase teha vastavat liigutust:

“Sa oled puu õrnalt puhuva tuule käes (Liiguta tasakesi käsi nagu puuksi).

Nüüd puhub tuul tugevamini.

Nüüd puhub tuul nii kõvasti, et oksad painduvad peaaegu maani.

Nüüd vaibub tuul, väga-väga aeglaselt, ja sa jääd täiesti vaikseks.
 Nüüd liiguta oma käsivarsi nagu lind, kes lendab aeglaselt kõrgel taevas.
 Lennates hakkad sa ikka kiiremini ja kiiremini tiibu liigutama.
 Nüüd oled lennates kohale jõudmas, jäta tiivalöögid taas aeglaseks.
 Oled kohal, lase oma tiivad alla, pööra ümber ja istu tasakesi oma kohale.”

Lase lastel nüüd käed kokku panna põlvedele või lauale. On aeg, kus nad kuulavad ja mõtlevad koos sinuga. Palu neil enda järel korrata:

Piibel on eriline raamat.
 Piibel jutustab mulle Jumala armastusest.
 Piibel on eriline raamat.
 Ma olen kuulnud lugusid Piiblist.
 Piibel on eriline raamat.
 Piibel on raamat Jumala rahvast.
 Piibel on eriline raamat.
 Piibel aitab mul õppida, kuidas olla hea sõber.

2. Meisterdamine

Meisterdame laterna (vt lisa – 2 varianti).

3. Meisterdamine

Kalligraafiliselt kujundatud tähed (vt lisa)

4. Meisterdamine (suurematele lastele)

Meisterdame küünlakorvi (vt lisa)

5. Meisterdamine (suurematele lastele)

Meisterdame trükiklotsi (vt lisa)

6. Laul “Oma Piiblit loe iga päev” (noot lisas)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Küsi, mida on lapsed täna õppinud Piibli kohta. Kuidas saab Piibel olla nagu lamp või latern?
 Selgita lastele, et üks võimalus, kuidas me saame Jumalale teada anda oma mõtteid ja küsimusi, on palvetamine. Me võime silmad kinni panna, see aitab meil vaikseks jääda Jumala ees. Palveta:
 “Tänu sulle, Jumal, Piibli eest. Tänu sulle selle eest, et Piibel räägib meile sellest, kui väga sa meid armastad. Aita meil sind tundma õppida, kui me kuuleme lugusid Piiblist. Aita meid mõista, mida sa ootad, et me teeksime. Aamen.”

ÕPPETUND 2: PIIBEL ON LUGUDEST KOOSNEV RAAMAT

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTE VALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Piibel jaguneb kaheks osaks ja sisaldab lugusid Jumala rahvast.

2. PIIBLITEKST: 1. Moosese 12:4-5, 1. Moosese 6:9

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Piibel on täis lugusid Jumalast ja Jumala rahvast. Raamatuna on Piibilil hulgaliselt autoreid. See jaguneb kahte suurde ossa - Vana Testament ja Uus Testament. Mõlemas osas on hulk väiksemaid raamatuid. Piibel on tõepoolest nagu üks suur raamatukogu.

Vana Testament sisaldab palju lugusid inimestest, kes armastasid Jumalat ja järgisid tema korraldusi. Üks sellistest lugudest, mis aitab meil mõista, kuidas Jumal tegutseb, on lugu Noast. Piiblisalm, mida kasutame selles tunnis, ütleb meile, et Noa oli õige mees ja kuulus oma põlvkonna kõige tublimate meeste hulka.

Teine lugu kõneleb meile Aabramist (Jumal muutis ta nime hiljem Aabrahamiks). Abram oli tähelepanelik Jumala tahte suhtes ja järgis tema korraldusi ning siirdus võõrale maale. 1. Moosese raamat räägib meile sellest, et kui ta oli juba vana mees, käskis Jumal teda kodumaalt lahkuda. Abram oli sõnakuulelik.

Uus Testament lisab veel terve hulga raamatuid lugudega Jumala toimimisest selles maailmas. Täna ei hõlma endas ühtki kirjakohta sellest Piibli osast. Me tutvustame selles tunnis lastele Piibli ülesehitust ja ühtlasi kaht olulist tegelast Vanast Testamendist.

Vana Testament - esimene pool sellest raamatust, mida me tunneme Piibli nime all; räägib meile ajast alates maailma loomisest kuni ajani mõnisada aastat enne Jeesuse sündi.

Uus Testament - seda nimetust kannab Piibli teine pool; see algab Jeesuse sünniga ja räägib Jeesuse elust, kannatusest, surmast, ülestõusmisest ja taevasseminekust ning esimeste kristlaste elust.

4. NÄITLIK MATERJAL:

Õpetaja: otsi Noa laeva pilt (nt Piibililugude raamatust vm). Värviline pilt lisas

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Kui valmistud sel nädalal oma õppetunniks, loe antud kirjakohti ja neile lisaks veel eelmisi ja järgmisi salme, et saada selgem pilt Noa ja Aabrami lugude kohta.

Küsi endalt: mida võivad mulle öelda lood inimestest, kes on elanud nii kaua aega tagasi?

Valmistudes lapsi juhutama nende usulises arengus, palveta iga päev iga lapse eest oma grupis ja palu Jumalalt juhatast, et suudaksid mõista Pühakirja ja aidata lapsi Jumalat tundma õppida.

*****

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Tervita iga last, kui ta tuleb. Nimeta igaüht nimepidi, kui võimalik.

Kui laps saabub, anna talle väike kivike (*kui see pole võimalik, leia midagi muud, mis on piisavalt väike, et pihku peita*). Seejärel palu neil istuda kellegi kõrvale ringi.

Palu neil vaadelda oma kivikest, hoida seda peos, mõelda sellele, kuidas kivike välja näeb ja kuidas see peos tundub. Loo olukord, kus igal lapsel on võimalik grupi ees öelda oma nimi ja midagi kivikese kohta. (*Eeldatavasti ütlevad nad, et kivi on kõva, tugev, raske, mitte väga raske, sile, kare jne*).

Laula lastega mõni tuttav laul ja selle laulu ajal palu neil asetada oma kivi laua keskele (või ringi keskele põrandale või mingisse anumasse).

Nüüd kus kõik kivid on üheskoos, julgusta lapsi kuulama, kui jutustad neile midagi Piiblist, sellest erilist lugude raamatust, millest oli juttu eelmises tunnis. Küsi neilt, kes oli kohal eelmisel korral, mida nad mäletavad Piibli kohta. Tunnusta kõiki vastuseid.

2. TEEMA KÄSITLUS:

Hoia Piiblit käes nii, et Vana ja Uue Testamendi vahe on näha. Näita lastele neid kahte osa, alustades Vanast Testamendist. Räägi, et see osa Piiblist koosneb 39 raamatust ja igas raamatus on lood Jumala rahvast. Siis näita Uue Testamendi poolt. Räägi, et selles osas on 27 raamatut, samuti lugudega Jumalast ja sellest, kuidas kirik alguse sai. Vasta küsimustele, mis neil tekivad selle raamatu kohta. Piibel pakub meile lugusid inimestest, kes armastasid Jumalat ja kuulasid tema sõna. Täna tunnis vaatame kahte sellist inimest. Mõlemast on kirjutatud Vanas Testamendis. (*Küsi: Kui palju raamatuid oli Vanas Testamendis? 39!*)

Nende mõlema lood on pärit Piibli kõige esimesest raamatust, mille nimi on Esimene Moosese raamat. (*Lase lastel korrata enda järel raamatu nime*)

Üks selline inimene, kes Jumalat väga armastas ja tegi seda, mida Jumal talle ütles, oli mees nimega Noa. Jumal ütles Noale, et ta peab ehitama suure laeva ja tooma loomad sinna laeva, sest varsti hakkab rohkesti vihma sadama ja sellest tekib uputus üle kogu maa. (*Näita pilti*)

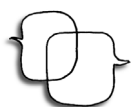
Küsi lastelt: Kas teile tuleb meelde mingi selline aeg, kus muudkui sadas ja sadas? Kui nii juhtub, saab maa väga märjaks ja mõnikord läheb päikesel kaua aega, enne kui ta suudab selle taas ära kuivatada.

Aga sel korral pidi vihmasadu kestma nii kaua, et kogu maa kattub veega ja tuleb suur uputus.

Noa pidi kõiki loomi ja ka oma pereliikmeid selles laevas varjul hoidma, et kui maapind ükskord uputusest jälle ära kuivab, võiksid loomad ja inimesed hakata uuesti selles maailmas elama. Ja sellepärast ütlebki see vana raamat Noa kohta: "... ta oli üks õige mees, täiesti vaga oma rahvapõlve seas." See tähendab, et Noa tõepoolest tegi, mida Jumal käskis tal teha, ning oli väga tubli mees. Teine lugu räägib mehest nimega Abram. *Loe see lugu Piiblist ette*. Jumal käskis Abramil võtta kaasa oma naine ja kogu oma varandus - oma voodi, oma nõud, oma riided, kõik vajalikud asjad - ja minna võõrale maale. Ja Abram tegi, mida Jumal tal teha käskis. Ta asus pikale teekonnale, sest Jumal käskis nii teha.

Kui Jumal käskis Aabrami ja Noad midagi erilist teha tema nimel, tegid nad seda mõlemad. Mida sina teed, kui su ema või isa sul käsib midagi teha? Kas sa teed seda naeratava näoga? Ilma virisemata? Just seda tegid need kaks väga erilist inimest, kellest Piibel meile räägib.

3. TEGELUSED:

1. Arutelu

Võta anum, millesse lapsed panid oma kivikesed, või lihtsalt osuta kivihunnikule laual. Küsi: mida te mäletate nende kivide kohta? Igaüks neist oli erinev, kas polnud?

Kas te mäletate, kui te tulite uksest sisse ja ma palusin teil kivike kätte võtta, siis te kõik tegite seda? Ja siis, kui ma palusin teid panna oma kivike ühte kindlasse kohta, te tegite seda samuti? Kui te seda tegite, siis oli see midagi erilist, sest mina palusin teil seda teha. Jumal ütles Noale ja Abramile, mida nad peavad tegema, ja nad tegid seda. Noa oli suuteline päästma inimesed ja loomad uputuse käest. Abram oli võimaline panema aluse uuele rahvale oma hilisemas elus, pärast seda, kui ta oli rännanud sellele maale, kuhu Jumal teda tahtis saata.

2. Mäng

Kutsu lapsed kaasa järgmist mängu mängima:

Palu neil oma kohal püsti tõusta. Te hakkate mängima mängu “Õpetaja ütleb”.

Palu neil kuulata, mida sa ütled, ja teha samal ajal liigutusi. Kui ütled sõna “palun” pärast tegevust väljendavat sõna, peavad nad seda tegema. Kui sa ei ütle sõna “palun”, peavad nad lihtsalt vaikselt paigal seisma. Kui oled kindel, et nad on õpetusest aru saanud, alusta mängu.

Õpetaja ütleb, plaksutage käsi, palun. (*Lapsed plaksutavad, samuti sina ise*)

Õpetaja ütleb, lehvitage õhus mõlemaid käsi, palun.

Õpetaja ütleb, lõpetage käte lehvitamine. (*Sa ei öelnud palun, niisiis peaksid lapsed vaikselt seisma*)

Õpetaja ütleb, pöörake pead paremale ja vasakule, palun.

Õpetaja ütleb, lõpetage pea pööramine, palun.

Jätka mistahes liigutustega, kuni lapsed on piisavalt mänginud.

3. Arutelu

Jaga lapsed väikestesse 3-4-liikmelistesse gruppidesse, nii et igas grupis oleks üks suurem laps.

Anna neile ülesandeks mõelda välja laul, luuletus või mingi muu asi, mida nad Piibli kohta tahavad öelda. Anna aega omavahel vaikselt arutamiseks. Kui nad on valmis, lase neil oma mõtet teistega jagada.

4. Meisterdamine

Meisterdame Piibli raamatute kogu (vt lisa)

5. Mõistatus

Kirjuta puuduolevate raamatute nimed (nii Vana kui Uue Testamendi kohta – vt lisa)

6. Meisterdamine

Meisterdame Noa laeva (vt lisa – 2 lehel)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Lõpeta mõne lauluga, mida lapsed oskavad. Siis langetage pead palveks. Palveta koos lastega:

“Armas Jumal, tänu sulle selle erilise raamatu eest, mida me nimetame Piiblik. Me võime nii palju õppida nende lugude kaudu, mis räägivad inimestest, kes armastasid sind ja järgisid sinu antud juhiseid oma elus. Me täname nende inimeste eest, kes kirjutasi üles kõik selle raamatu sõnad, nii et me võime õppida tundma sind ja seda, mida sa meie elust ootad. Aita meil olla head sel nädalal ja alati mõelda sellel, kuidas sa tahaksid, et me käituksime. Aita meil kuulata, mida inimesed meid teha paluvad, ja mõista, kas me peaksime selle kohaselt tegema. Aamen.”

ÕPPETUND 3:

PIIBEL AITAB MEID JUMALAT TUNDMA ÕPPIDA

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Me tunneme Jumalat kui Loojat, kes kannab hoolt oma loodud maailma eest. Inimestena, kes tunnevad ja armastavad Jumalat, otsime me Temalt juhatus selle kohta, kuidas jumalalastena elada.

2. PIIBLITEKST: 1. Moosese 1:1-5; Laul 121:1-2; Joosua 10

Kuldsalm: Laul 121:2 “Abi tuleb mulle Issanda käest, kes on teinud taeva ja maa.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Piibel, mis algab Esimese Moosese raamatuga, räägib meile Jumala toimimisest selles maailmas. Seda tehakse loomisloo abil ja lugude abil, mis jutustavad erelistest inimestest, keda Jumal valis tegema midagi maailma heaks. Uues Testamendis räägitakse Jeesuse sünnist, elust, surmast ja ülestõusmisest ning see kõik juhatab meid, kuidas elada tänases päevas.

Loomislugu aitab meil mõista, et Jumal on selle maailma looja, milles me elame. See lugu on Esimeses Moosese raamatus kirja pandud alates 1:1 kuni 2:3. Peaksid läbi lugema kogu loo, et sellest lastele rääkida.

Laul, millest on valitud kuldsalm tänaseks tunniks, räägib sellest, kuidas me võime Jumala poole pöörduda kui oma juhi ja aitaja poole. Kuna me usume, et Jumal on maailma loonud ja et ta jätkuvalt selle eest hoolt kannab, samuti kõigi elusolendite eest maailmas, teame me seda, et Jumal kuuleb meid ja aitab meil leida õige elutee.

loomine - tegu, mis põhjustab millegi uue tekkimise
juhatust - juhiste andmine, juhtimine

4. NÄITLIK MATERJAL:

Värviline pilt lisas

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Kui sa mõtled Jumala kohalolekule maailmas ja oma isiklikus elus, küsi endalt, millisel viisil Jumal annab sulle oma kohalolekust märku? Kas sa oled teadlik sellest, kuidas Jumal on sinu elus tegutsenud?

Loe läbi kogu loomislugu. Kuidas see lugu haakub sellega, kuidas praegu seletatakse maailma tekkimist? On sul raske neid asju seostada?

Kui meist saavad kristlased, on meile aluseks Pühakiri, mis aitab mõista Jumala kohalolu ja teotsemist maailmas. Palju sellest, mida me usume, toetub meie veendumusele, et kõik Piiblis kirjutatud on tõepoolest reaalselt aset leidnud mingis vormis. Me suudame uskuda, sest kogeme Jumala tegutsemist. Me suudame uskuda kuigi me ei näe Jumalat või Jeesust Kristust füüsiliselt. Milline on sinu jumalakontseptsioon?

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Tervita lapsi saabumisel. Lase neil koguneda.

Alusta mõne tuttava lauluga või õpeta uus laul.

Räägi lastega sellest, mida nad väljas nägid. Lase neil meelde tuletada. Kui nad ei nimeta inimesi, puid, taimi, taevast, mulda jne, siis nimeta neid asju ise. Küsi: Kuidas teie arvates kõik need asjad alguse said? Tunnusta kõiki vastuseid.

2. TEEMA KÄSITLUS:

Valmista lapsed ette kuulama piiblilugu Jumalast ja sellest, miks teda nimetatakse Loojaks. Loe tänane kirjakoht loomisest. Kui oled enne läbi lugenud kogu loomisloo, võid rääkida natuke edasi ka. Aga ütle lastele, et tunni jooksul saame sellest veel enam teada.

Loe kirjakoht Laulust 121. Aita lastel mõista, et see kirjakoht nagu paljud teisedki annab meile teada, et Jumal on kohal kõiges selles, mille ta on loonud. Jumal hoolib sellest, mille ta loonud on. Kui tõstame oma silmad üles taeva poole, siis sümboolselt tähendab see silmade tõstmist Jumala poole, kuigi Jumal on kõikjal meie ümber. Me lihtsalt ei ole võimelised teda nägema.

Joosua raamatus on räägitud ühest erilisest viisist, kuidas Jumal aitas oma rahvast suures lahingus.

Viis kuningat oli kogunenud võitlema ühe linna vastu sellepärast, et selle linna elanikud olid toetanud Iisraeli rahvast ning teinud nendega rahu. Selle linna nimi oli Gibeon. Suures hirmus saatsid Gibeoni mehed sõna Joosuale, kes oli Iisraeli väepealik, ja Joosua tuli oma vägedega neile appi.

Aga lisaks sellele inimlikule abile sekkus ka Jumal otse sellesse võitlusse: ta laskis taevast erakordselt suurte teradega rahet sadada vaenlaste peale. Joosuat julgustas see taevane abi ja ta palus Jumalalt, et päev ei lõpeks nagu tavaliselt, vaid kestaks seni, kuni lahing on võidetud. Piiblis on kirjas, et ta ütles pärast Jumalaga kõnelemist sellised sõnad: “Päike, püsi paigal Gibeonis ja kuu, Ajjaloni orus!” (Jos 10:12).

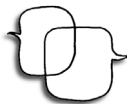
Jumal oli ju teinud päikese ja kuu ning seadnud ka nende liikumise. Seega võis ta seda liikumist ka muuta või peatada. Ja seda ta tegigi - järgmises salmis on öeldud: “Ja päike püsis paigal ning kuu jäi seisma, kuni rahvas oli kätte maksnud oma vaenlastele.” (Jos 10:13).

Selliseid asju tuleb muidugi harva ette. Piibel ütleb ka kommentaariks, et ei enne ega pärast pole selle päeva sarnast olnud. Aga see näitab meile, et Jumalale ei ole miski võimatu.

3. TEGELUSED:**1. Mäng**

Loe salmid 1. Moosese raamatust veel kord ette. Aitamaks lastel mõista pimedust ja tühjust enne seda, kui Jumal maailma lõi, mängi nendega mängu “Ma näen”.

Räägi lastele millestki, mida sa näed klassiruumis või lähemas ümbruses. Ütle neile selle asja värv, kuju või midagi muud sellesarnast, ütlemata samas, mis asi see on. Las neil mõistatada, mida sa näed. Kui nad on ära arvanud, tee seda uuesti mõne teise asjaga. Lase ühel või mitmel lapsel enda asemel “Ma näen”-osa täita ja mõistata koos ülejäänud lastega, millest on jutt.

2. Mäng + Arutelu

Palu lastel silmad kinni panna ja kinni hoida. Ütle, et sina hoiad oma silmad lahti ja näed, kas nende omad on kinni. Seejärel ütle, et sa näed midagi, mis on punast värvi, ja küsi, kas nemad samuti seda näevad, kui nende silmad on kinni. Mõned võivad öelda jah - kuna eesmärk on, et nad kogeksid pimedust, võid siis veel küsida, kas nad näevad millegi kuju, kui nende silmad on kinni. Siis ütle: “Jumal lõi pimeduses valguse. Avage oma silmad ja te näete valgust.”

Oleme Piiblist lugenud, et Jumal eraldas valguse pimedusest. Kasutades sellisel viisil oma silmi, võime paremini mõista erinevust valguse ja pimeduse vahel. Piibel aitab meil mõista ka seda, et Jumal, taeva ja maa looja, hoolib sellest, mida ta on loonud. Meie oleme osa tema loomingust ja see tähendab, et Jumal hoolib meist väga. Mõnikord on seda, et Jumal meist hoolib ja meid aidata tahab, raske teada, sest me ei või Jumalat näha.

Küsi lastelt: Mida te tundsite, kui te silmad olid kinni ja te midagi ei näinud? Mis on sellised asjad, mida te teate ja tunnete, aga ei saa näha? Aita neil välja mõelda selliseid asju, ja võid veel omalt poolt lisada, nagu: tuule puhumine, äikesemürin kauguses enne kui vihma sadama hakkab, vihma lõhn enne kui sadama hakkab, kui keegi on pimeduses sinu lähedal ja sa kardad.

Jutusta lugu lapsest, kes kartis.

“Oli kord üks väike tüdruk Maiu. Ta oli ainult emaga kahekesi kodus ühel õhtul, kui hakkas just pimedaks minema. Ema oli teises toas, aga Maiu teadis, et ta on lähedal. Äkki kuulis Maiu valju müra, mis pani ta ehmatusest lausa hüppama. Ta hakkas kartma ja pidi just nutma hakkama, kui kuulis oma ema häält: “See pauk, mida sa kuulsid, oli lihtsalt uksekolks. See ei ole midagi, mida sa peaksid kartma.” Ta ei näinud oma ema hämaruses, kuid kuulis ta häält ja teadis, et ema on seal-samas. Ema on valmis aitama, kui vaja. Maiu oli rõõmus, et võis kuulda oma ema häält, isegi kui teda näha polnud.”

Jumal on just selline. Me ei saa teda oma silmadega näha, enamik meist ei kuule kunagi Jumala häält oma kõrvadega, me ei saa Jumalat oma kätega puudutada või tema lõhna tunda, kuid ta on siinsamas. Me võime kindlad olla, et Jumal tahab meile kõige paremat. Piibel räägib meile sellest, et Jumal on hea ja ta hoolitseb meie eest samamoodi kui ema selles kuuldud loos.

3. Värvimõistus

Numbrite järgi värvimine (vt lisa)

4. Meisterdamine

Voldime jänese (vt lisa 2 lehel)

5. Meisterdamine

Maastik (vt lisa 2 lehel)

6. Laul

“Jumal on loond... “(Päevaviisid, lk. 24) või “Miski pole ise tulnud” (Laululäte nr. 7)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Kui me usume, et Jumal on armastav Jumal, siis teame ka seda, et ta kuuleb meid, kui me teda palume. (Me võime Jumalaga rääkida, tehes midagi, mida nimetatakse palveks.) Palve on see, kui me Jumalale räägime, millest me mõtleme, kui me täname teda - kõige eest, mida ta on loonud, oma pere, kodu ja sõprade eest.

Jaga lapsed väikestesse gruppidesse (3-4), nii et igas grupis oleks ka üks suurem laps, kui võimalik. Lase neil omavahel rääkida sellest, mida nad tahaksid Jumalale öelda, kui Jumal oleks praegu nende juures. Milliseid asju nad Jumalale räägiksid, mida nad Jumalalt paluksid?

Anna lastele võimalus neid mõtteid teistega jagada.

Korda, mida öeldakse, et kõik kuuleksid üksteise palvesoove.

Nüüd palu lastel vaikseks jääda ja pea langetada palveks:

“Armas Jumal, oleme tänulikud, et sa oled armastav ja hoolitsev Jumal, kes sa armastad meid nii väga, et oled loonud selle maailma, milles me elame. Me teame, et sa kuuled meie sõnu, kui me sinu ees palvetame. Täna me tahame öelda (nüüd nimeta laste palvesoove).

Tänu sulle, et sa kuuled meie palvet! Aamen.”

ÕPPETUND 4:

PIIBEL AITAB MEID JEESUST TUNDMA ÕPPIDA

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Uus Testament kõneleb meile Jeesusest. Need lood aitavad meil teada saada, milline Jeesus oli. Jeesus oli Jumala poolt siia maailma saadetud, et aidata meil mõista, kuidas elada jumalakartlikku elu. Jeesus oli inimene, kes armastas lapsi ja nägi nendes väärtust.

2. PIIBLITEKST: Luuka 4:16-20
Markuse 10:13-16

Kuldsalm: Markuse 10:14 “Laske lapsed minu juurde tulla...”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Tänased kirjakohtad on sellised, mis osutavad millelegi erilisele Jeesuses. Kõigepealt Luuka evangeliumi salmid, mis kinnitavad, et Jumal saatis Jeesuse sellesse maailma täiesti teistsuguseks juhiks olema. Ta pidi hoolitsema nende eest, keda peeti vaeseiks ja kellel endil polnud sõnaõigust ühiskondlike seaduste ja eelarvamuste tõttu. Ta tuli selleks, et inimesed võiksid tundma õppida teistsugust eluviisi.

Teine kirjakoht on väga populaarne lastetöös kasutamiseks. See aitab neil mõista, et Jeesus hoolis lastest väga ja tahtis, et meie kõikide usk oleks küsimuste ja kahtlusteta nagu on laste usk.

süinagoog - hoone, kus peeti jumalateenistusi

rullraamat - Vana Testamendi algne käsikiri

õnnistus - Jumala ligiolu kogemine

4. NÄITLIK MATERJAL:

Värviline pilt lisas

Ajalehti ja ajakirju, kust saab laste pilte välja lõigata

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Mõeldes sellele, kuidas lastele rääkida Jeesusest, peaksid ühtlasi mõtlema oma isiklikule suhtele Temaga. Kõnele sel nädalal oma pastoriga või kellegi teisega, kes tunneb Jeesust. Esita küsimusi, mis sul on tekkinud Jeesusega seoses.

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Tervita lapsi, kui nad saavad. Kui kõik on kohal, alusta küsimusega: Ütle mulle kellegi nimi, kelle kohta sa tead, et ta sind tõesti väga armastab. Lase kõigil vastata, kes tahavad. Jätka: “Täna räägime kellestki, kelle kohta Piibel kinnitab, et ta armastab väga lapsi. See on üks mees, kes elas kaua aega tagasi ja kelle nimi oli Jeesus. Ta elas perekonnas nagu teiegi kõik ja ta oli inimene, kes armastas väga Jumalat. Tema aitab meil mõista, kuidas Jumal ootab, et me selles maailmas elaksime.”

2. TEEMA KÄSITLUS:

Räägi lugu, mis on kirjas esimeses tänastest kirjakohtadest, lugu Jeesusest sünnikohtades, kus ta luges rullraamatust. Jutusta see lugu oma sõnadega. Nimeta kindlasti, et Jeesus luges oma aja Pühakirjast. Jumal oli Jeesuse jaoks ette näinud väga erilise kuulutusetöö maa peal, hoolitseda selliste inimeste eest, kellest teised enamasti ei hoolinud. Küsi lastelt: Kas te tunnete kedagi, kes elab siin läheduses, kelle eest oleks vaja hoolitseda? Milline ta on? Jeesus õpetas meile, et Jumal ootab meilt, et me armastaksime igauht ja aitaksime inimeste eest hoolt kanda, ka nende eest, keda tihtipeale kiputakse ära unustama.

Meil on veel teinegi lugu täna Piiblist, mis aitab meil Jeesusest midagi enam teada saada. Loe Markuse evangeeliumist 10:13-16. Aita lastel mõista, et tavaliselt ei pööratud lastele tol ajal eriti tähelepanu, aga Jeesus näitas, et ka nemad olid olulised ja vajasid hoolitsust.

Näita pilti Jeesusest ja lastest. Küsi: Mis sellel pildil on kujutatud? Kuidas sa tunned ennast seda pilti vaadates? Kas sina tunned kedagi, kes rõõmuga lapsed enda juurde kutsub ja on valmis nendega rääkima? Piibel räägib, et Jumal saatis Jeesuse maailma armastama kõiki inimesi ja hoolitsema nende eest, keda sageli kiputi ära unustama. Jeesus õnnistas lapsi, sest ta armastas neid.

Tänased kirjakohtad rääkisid meile sellest, et Jeesus luges sellist Pühakirja, nagu tema ajal olemas oli. Ta aitas inimestel aru saada, kes ta on, rääkides neile sellest, kuidas Jumal teda maailma saatis eriliseks juhiks ja õpetajaks. Ta armastas väikesi lapsi, vanu inimesi ja eriti kõiki neid inimesi, keda teised ära kippusid unustama. Ta õnnistas neid oma armastusega. Ta tahab, et ka meie armastaksime teisi inimesi.

3. TEGELUSED:

1. Laul “Mind mu Jeesus armastab” (Laululäte nr. 20)

Kui laul on selge, võtke ringi, hoidke kätest kinni ja kõndige lauldes ringi. Seisma jäädes laske kätest lahti ja tehke mõned sirutusharjutused: sirutage taevasse, kummarduge maani, kõikuge puude moodi ja keerutage ringi, enne kui kohale istute.

2. Arutelu

Jaga lapsed väiksematesse gruppidesse. Lase neil arutada omavahel, kuidas saaks kedagi sel nädalal aidata. See on üks võimalus oma armastust jagada - tegudes. Iga grupp peab tunni lõpus esitama oma mõtteid.

3. Meisterdamine

Kogume lapsed Jeesuse juurde! Varu ajalehti ja ajakirju, kust saab laste pilte välja lõigata. Lõigake need koos välja ja kleepige ringi Jeesuse ümber (vt lisa).

4. Meisterdamine

Meisterdame salvrätikust lille, mille võib kinkida kellelegi, kes on meile armas (vt lisa)

5. Meisterdamine

Jeesus hoiab meid – meisterdame hoidvad käed (vt lisa)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Näita lastele veelkord pilti Jeesusest ja lastest. Tuleta neile meelde, kui väga Jeesus armastas lapsi ja kui suur rõõm sinul endal on kõigist oma pühapäevakoolilastest. Oleks nii tore istuda koos Jeesusega ja kuulda, mida temal on öelda. Jeesus ei ela enam siin maailmas inimesena, aga me teame, et Jumal on meiega ja Jeesus on aidanud meil Jumalat tundma õppida.

Tuleta lastele meelde, et palve on meie võimalus Jumalaga kõnelda. Langetage pead palveks ja lase lastel endale lausekaupa järgi korrata:

“Jumal, tänu sulle Jeesuse eest.

Jeesus aitab meil mõista, kuidas inimesi armastada.

Tänu sulle, et mina võin teistele edasi anda armastust.

Aita mind sel nädalal osutada kellelegi erilisel viisil armastust.

Aamen.”

II OSA

OSA PEALKIRI: Jeesuse sünd - Jumala Sõna meie seas

OSA TEEMA: Tähistame üheskoos Jeesuse sündimist siia maailma.

ÕPPETUND 1: TÖOTUS PÄÄSTJA TULEKU KOHTA

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Jumal armastab meid. Ta töötas saata oma Poja, et meile oma armastusest märku anda.

2. PIIBLITEKST: Luuka 1

Kuldsalm: Luuka 1:32 “Tema saab suureks ja teda hüütakse Kõigekõrgema Pojaks.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Maarja ja Eliisabet olid valmis seda tegema, mida Jumal neil töötatud Päästja sündimiseks teha palus. Me võime võtta enda kanda teatud vastutuse, kui valmistume Jeesuse sünni tähistama. Luuka 1:39-48 räägib meile, et kui Maarja sai teada, et temast saab Päästja ema, külastas ta oma sugulast Eliisabetti. Eliisabet tundis ära, et Maarjast saab Päästja ema ning õnnitles teda selle puhul, et tal oli selline usk Jumala töötuse täitumisse. Oma kiituslaulus tänas ja kiitis Maarja alandlikult Jumalat selle osa eest, mille Jumal temale oli andnud oma rahva pääste saabumises.

Kirjakohast Luuka 1:56-68 näeme, et Eliisabeti poeg sündis varsti pärast seda, kui Maarja oli koju tagasi pöördunud. Sakarias ja Eliisabet kiitsid ja tänasid Jumalat rõõmuga oma poja Johannese eest, kes pidi rahvale saabuva pääste jaoks teed valmistama.

Mõlemad sünnilood väljendavad selle Messia-ootel oleva rahva sügavat lootust.

4. NÄITLIK MATERJAL:

Õpetaja: otsi pilt Naatsareti linnast

Värviline pilt lisa

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Loe Jesaja 9:17. Iisraeli rahvas oli olnud sajandite vältel rõhutud teiste ümberkaudsete rahvaste poolt. Töötus Päästja tuleku kohta, kes pidi neid vabastama, andis neile lootust ning julgustas neid elama. Mõtle pimedatest aegadest oma elus, mil tundsid end ahistatuna või mingil moel allarõhutuna. Mis lohutas sind ja andis tulevikulootust?

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Räägi mõni lugu ootamisest või vestle lastega sellest. Mõned abistavad küsimused:

- Missuguseid asju sina oled oodanud? Sünnipäeva? Pühi?
- Mis tunne on midagi väga oodata?
- Mida sa oodates tavaliselt teed?

2. TEEA KÄSITLUS:

Imeline töötus.

Maarja elas Naatsareti linnas. Ta elas koos oma ema ja isaga.

Maarja aitas sageli kodustes toimetustes kaasa. Ta käis kaevul vett toomas. Ta jahvatas käsikiviga jahu. Ta segas tainast leiva küpsetamiseks. Ta kudus kangast ja parandas riideid.

Maarja kavatses peatselt Joosepiga abielluda. Joosep pidas linnas puusepa-ametit.

Ühel päeval, kui Maarja põrandat pühkis, täitis ruumi äkki ere valgus. Jumal oli saatnud oma ingli Maarjale tähtsat sõnumit tooma.

“Tere, Maarja,” ütles ingel, “Issand on sinuga!”

Maarja kohkus. “Ära karda, Maarja,” ütles ingel. “Ma toon sulle imelisi sõnumeid. Sa sünnitad peagi lapse, väikese poja. Temast saab väga eriline laps. Sellepärast pead sa talle nimeks panema Jeesus.”

“Aga kuidas see võimalik on?” küsis Maarja. “Mul ei ole ju veel abikaasat!”

“Jumala jaoks on kõik võimalik. See laps sünnib erilisel viisil. Ta on Jumala enda ainusündinud Poeg,” ütles ingel.

“Ma ei saa päriselt aru, mida sa minult soovid,” ütles Maarja. “Aga ma tahan kindlasti seda teha, mis on Jumala tahtmine.”

Ingel lahkus.

Maarja mõtiskles: “Mida küll Joosep nüüd ütleb? Kas ta ikka veel tahab siis minuga abielluda?” Ta oli elevil. Ta oli ka pisut hirmul. Kuid ta teadis, et Jumal on temaga.

Maarja oli nüüd innukalt valmis seda imelist sõnumit oma sugulase Eliisabetiga jagama. Eliisabeti abikaasa Sakarias oli templis preester. Juba enne kui ingel Maarjat külastas, oli seesama ingel külastanud Sakariast. Ingel oli tookord Sakariasele öelnud, et tema ja ta naine Eliisabet saavad lapse, kuigi nad on juba väga vanad. Ingel ütles Sakariasele ka seda, et see laps saab olema väga eriline. Just nende laps aitab inimestel valmistuda Jeesuse tulekuks siia maailma.

Ühel päeval tuligi Maarja Eliisabetile külla. Maarja tahtis talle rääkida erilisi ja üllatavaid uudiseid. Aga niipea kui Maarja kõnelema hakkas, teadis Eliisabet, et ka Maarja sünnitab ühe väga erilise lapse.

Maarja jäi Eliisabeti juurde kolmeks kuuks. Ta aitas teda söögitegemisel, riiete valmistamisel ja koristamisel. Eliisabet ja Maarja rääkisid sellest, kuidas väikese lapse eest tuleb hoolt kanda ja missugused nende lapsed saavad olema, kui nad juba sündinud on.

Kui lähenes aeg, mil Eliisabeti laps pidi sündima, läks Maarja tagasi Naatsaretti. Jumalal oli oma plaan Eliisabeti ja Sakariase lapse jaoks. Nende poeg Johannes pidi kõigile inimestele kuulutama, et Jumala Poeg Jeesus oli tulemas maailma.

(Toetub tekstidele Luuka 1:26-38 ja 1:5-25,39)

3. TEGELUSED:

1. Mäng: Pantomiim

Pantomiim tähendab draamat, mida etendatakse vaid näoilmete ja kehaliigutustega; see siin sobib eriti hästi väiksematele lastele. Ütle lause, näita ette sellele vastav tegevus ja tee sedasama tegevust siis koos lastega.

Maarja istus täiesti üksinda.

(Rista käsivarred rinnal, vaata ringi)

Äkki seisis keegi tema ees!

(Vaata ehmunud üles, tõsta käed pea kohale)

Ingel ütles: “Jumalal on sinu üle hea meel.”

(Tee üllatunud nägu, näita näpuga enda peale)

Maarja ei teadnud, miks ingel niimoodi ütles.

(Jätkuvalt üllatunud nägu, pisut hirmunud)

Ingel ütles: “Ära karda, Maarja!”

(Nooguta, naerata)

“Sulle sünnib laps ja see laps on Jumala enda Poeg!”

(Näita taeva poole, siis pane käed nagu palveks risti)

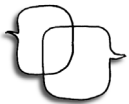
Maarja küsis: “Kuidas see võimalik on?”

(Võta kätega peast kinni)

Ingel ütles: “Jumal on sinuga, ja sinu laps on Jumala enda Poeg.”

(Plaksuta rõõmsasti käsi)

Vajadusel võid liigutusi muuta, et need paremini vastavaid emotsioone kajastaksid

2. Arutelu:

Räägime sellest, mis tunne on väga häid sõnumeid kuulda. Mida me siis teeme?

Lisaks arutelule võiks

1. joonistada rõõmsaid nägusid
2. moodustada väikesed grupid, kus igaühes tuleb välja mõelda rõõmu väljendavaid liigutusi. Võib nt võistelda nende liigutuste originaalsuses vms.

3. Mäng: Kujutame ette rõõmustavat külaskäiku

Selgita lastele, et neile tuleb kohe “mängult” külla keegi nende jaoks väga eriline isik. Hajuta lapsed ruumis nii, et igaühel on piisavalt ruumi. Nüüd palu neil sellist külaskäiku kujutleda ja liigutustega oma kujutluspilte väljendada. Ütle neile samm-sammult ette, mis toimub, ja pea pausi iga lause vahel, et lapsed jõuaksid oma kujutluspilti sisse elada ja seda omal kombel väljendada.

- Kujuta endale ette seda väga erilist inimest, kelle külaskäik sind rõõmustaks. *(paus)*
- Kujuta ette, kus sa parajasti oled sel hetkel, kui ta tuleb. Oled sa kodus? Millises toas sa oma kodus oled? Oled sa võibolla hoopis õues mängimas? Teed sa mingit tööd? *(paus)*
- Sa näed külalist tulemas. Mida sa tunned? *(paus)*
- Kuidas see tunne sinu näos väljendub? Sinu kehaliigutustes? *(paus)*
- Pöördu oma naabri poole ja tervita teda sellise rõõmu ja üllatusega, nagu sa tervitaksid seda erilist külalist.

Nüüd küsi: Kes tuli sulle külla? Mida sa tundsid? Kas sul oli veel mingeid tundeid ja mõtteid peale rõõmu, kui sa seda ettekujutamise-mängu mängisid?

Tuleta nüüd uuesti meelde Maarjat ja Eliisabetti ja nende tundeid ja mõtteid ootamatute külaskäikude puhul.

4. Meisterdamine

Meisterdame ingli (vt lisa)

5. Meisterdamine

Meisterdame pabervitraaži (vt lisa)

6. Meisterdamine

Meisterdame Maarja ja ingli (vt lisa kahel lehel)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Küsi, mille eest lapsed on tänulikud. Kui pakutakse mitmeid asju, pane need tahvlile või suurele paberile kirja või lihtsalt korda neid valjusti, et kõik kuuleksid. Räägi lastele, et ka vanal ajal inimesed tänasid ja kiitsid Jumalat paljude asjade eest ning selleks pandi kirja mitmed Laulud Piiblis, mida siis üheskoos hiljem lauldi. Loe katkendeid mõnest Laulust, nt

- A Laulge Issandale (L 96:1-2)
- B Laulge ja mängige Issandale (L 98:4-6)
- C Plaksutage käsi ja hõisake Jumalale (L 47:1)
- D Täna Issandat, sest tema on hea (L 118:1)
- E Laulge Jumalale kiitust kogu oma eluaeg (L 146:2)

Nüüd soovita, et lapsed kirjutaksid oma tänupalve - kas igaüks eraldi või grupis. Nende palvetega võib siis tunni lõpetada.

ÕPPETUND 2: JEESUSE SÜND

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTE VALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Jeesus on Jumala Poeg.

2. PIIBLITEKST: Matteuse 1:18-25
Luuka 2:1-7

Kuldsalm: Luuka 2:7 “Ta tõi ilmale oma esimese poja ning mähkis ta mähkmetesse ja asetas sõime.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Kuigi teekond Petlemma polnud Maarja ja Joosepi jaoks kerge, olid nad Jeesuse sünni üle rõõmsad. Kui me pühitseme Jeesuse sündimise püha, võime olla rõõmsad, sest teame, et Jumal armastab meid.

Teekond Naatsaretist Petlemma, millest kirjutatakse Luuka 2:1-5, võttis tõenäoliselt aega umbes viis päeva ja neli ööd. Kuna nad olid vaesed, magasid Maarja ja Joosep tõenäoliselt lageda taeva all, kasutades tekkidena oma üleriideid.

Arvatakse, et Jeesus sündis laudas, kuna Luuka 2:6-7 järgi teame, et Maarja asetas ta sõime, mis oli loomade söögikoht. Neil aegadel olid laudad tavaliselt lihtsalt koopad, milles loomad halva ilma eest varju leidsid. Oli see siis laut või lihtsalt koobas, Jeesuse sünnipaik oli nii või teisiti äärmuslikult lihtne paik. Piibiaegadel mähiti lapsed tihedasti riidekangasse, et nad oma käsi ja jalgu kiviõrd ei liigutaks, mis võis neid nõrgestada ja alajahutada.

sõim - loomade söögikoht laudas

4. NÄITLIK MATERJAL:

Värviline pilt lisas

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Loe Luuka 2:1-7. Külalislahkus oli Piibli aegadel väga tähtis voorus. Reisijaid võeti vastu kodudes ning koheldi kui perekonnaliikmeid. Petlemma ülerahvastatuse tõttu ei leidnud Maarja ja Joosep ühtki paika puhkamiseks ega kedagi, kes oleks neile külalislahkust pakkunud. Kui ülerahvastatud on sinu elu? Kas suudad osutada külalislahkust neile lastele, kes on pühapäevast pühapäeva sinu hoole all? Kas teed endas ruumi sellele uuele elule, mida Jeesus võib sinna tuua?

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Mängi järgnevat mängu, et lapsed võiksid kogeda, mida tähendab “sinu jaoks ei ole ruumi” - nagu selles loos, mida hakkad jutustama. Lapsed jõuavad arusaamisele, et Jeesus sündis laudas sellepärast, et tema vanemate jaoks ei olnud võõrastemajas ruumi. Ometi valmistas Jumal nende jaoks paiga, kus olla. Seda mängu võib mängida ka väljas, seni kuni lapsed kogunevad.

MÄNG: Lase umbes kolmel neljandikul lastest moodustada ring (või mitu ringi, sõltuvalt laste arvust). Ringid peavad olema tihedad, lapsed hoiavad üksteisel mitte käest vaid kää alt kinni. Ülejäänud neljandik lapsi püüavad ringi(de)ga liituda, kuid ei saa, sest keegi ei lase lahti. Mängige seda mängu vaid väga lühidalt. Seejärel küsi neilt, kes olid ringist väljas, kuidas see tundus, kui keegi nende jaoks ruumi ei teinud.

2. TEEMA KÄSITLUS:

Jeesuse sünd

Täna on mul teie jaoks uus lugu Maarjast ja Joosepist ning Jeesuse sündimisest. Te võibolla teate, et kui lapsed sünnivad, on inimesed tavaliselt selle üle väga rõõmsad. Kõik naabrid tulevad külla ja väljendavad oma rõõmu. Igaüks tahab väikesele beebile teretulemast öelda. Mõnikord tuuakse kingitusi või lilli ja kindlasti soovivad kõik sellisel puhul lapsevanematele õnne. See on üks rõõmus ja tore sündmus. Kuid Jeesuse sündimisega oli natuke teine lugu.

Kui aeg Maarja väga erilise lapse sündimiseks oli peaaegu kätte jõudnud, kuulutas keiser Augustus oma riigis välja uue seaduse. Sõnumitoojad saadeti sellest seadusest teateid viima üle kogu Rooma riigi. Keiser andis teada, et on vaja koostada üks suur nimekiri kõigist inimestest, kes tema riigis üleüldse elavad. Tegelikult tahtis ta sellisel viisil inimeste käest rohkem maksusid nõuda. Keisri käsk oli, et iga perekonna pea, st pereisa, pidi ennast ja oma perekonnaliikmeid laskma sellesse nimekirja panna selle perekonna või sugukonna päritolulinnas. Paljude inimeste jaoks tähendas see reisimist ühest linnast teise. Ka Joosep, Maarja abikaasa, asus koos Maarjaga pikale reisile oma praegusest kodulinnast Naatsaretist Petlemma, kust ta tegelikult pärit oli.

See oli pikk ja kindlasti väga väsitav reis nende mõlema jaoks. Nende linnade vahemaa oli üle 100 kilomeetri. Autoga või bussiga ei olekski sellist vahemaad nii raske olnud läbida, aga tollel ajal reisis jalgsi või mõnikord ka eesli seljas - igatahes võttis nii pikk reis aega päris mitu päeva. Olen kindel, et nad olid väga rõõmsad, kui nad lõpuks Petlemma jõudsid.

Aga kujutage ette nende pettumust, kui selgus, et võõrastemaja oli lävepakuni rahvast täis! Keisri käsk oli ju tulnud kõigile inimestele ühekorraga ja väga paljud pidid reisile asuma, et ennast nimekirja panna.

Kuigi Maarja ja Joosep otsisid igalt poolt ruumi, kuhu öömajale jääda, oli linn nii inimesi tulvil, et nad pidid lõpuks lihtsalt loomalauta magama heitma. Mitte kellelgi polnud enam vaba ruumi, et neile öömaja anda.

Õösel, sel ajal kui kõik teised linnas sügavasti magasid, sündis selles loomalaudas Maarjale poeg - see oligi Jeesus, kellest ingel Maarjale oli rääkinud. Maarja mähkis oma lapse mähkmetesse, nagu lastega ikka tehakse, ja asetaski ta sõime, kuhu tavaliselt pandi toitu loomade jaoks. Nii juhtuski, et see täiesti eriline lapsuke, Jõululapsuke Jeesus sündis sellises paigas, kus tavaliselt loomad elavad, selle asemel et omas kodus sündida.

3. TEGELUSED:

1. Mäng: Pantomiiim

Ütle lause, näita ette sellele vastav tegevus ja tee sedasama tegevust siis koos lastega.

Joosep oli päris üksinda. Ta magas sügavasti.

(Pane pea käte peale, silmad kinni)

Ingel ütles talle: “Maarjale sünnib laps!”

(Tõsta pea, tee ehmunud nägu)

“Pane talle nimeks Jeesus, sest ta on Päästja.”

(Anna märku nõustumisest - noogutus vms)

Joosep uskus ingli sõnu ja hoolitses Maarja eest.

(Siruta käsi välja, nagu hoiaks kellegi õlgade ümbert kinni)

Mõni aeg hiljem pidid Maarja ja Joosep ette võtma pika teekonna Petlemma.

(Tee, nagu tõstaks pakke, mida laod eesli selga)

Kui nad Petlemma jõudsid, otsis Joosep kohta, kuhu öömajale jääda.

(Vaata hoolega ringi, tõsta käsi päiksevarjuks silme ette)

Lõpuks leidsid nad koha ühes laudas ja Maarja sai puhkama heita.

(Pane pea kätele, silmad kinni)

Sel öösel sündiski Jõululaps Jeesus.

(Kiiguta lapsukest süles)

Kuidas küll Joosep ja Maarja oma lapsukest armastasid!

(Jätka kiigutamist, naerata)

Kes veel teab tänaseks, et Jeesus on Jumala Poeg?

(Näita iseenda peale, siis kõigi teiste peale)

2. Küsimused

Kes olid Jeesuse vanemad?

Miks nad Petlemma läksid?

Kuidas nad reisisid?

Kuidas Maarja kohale jõudes välja nägi - väsinud?

Mis nägu Joosep oli - õnnelik, kurb, murelik?

Mille pärast ta võis muretseda?

Kus Jeesus sündis?

Mida sa arvad, kuidas Maarja ennast tundis?

3. Meisterdamine

Küünlapilt aknale (vt lisa)

4. Meisterdamine

Meisterdame majadele uksed (vt lisa)

5. Meisterdamine

Avatavate ustega majad (vt lisa)

6. Labürint

Leia tee Petlemma (vt lisa)

7. Meisterdamine

Valmistame Joosepi, Jeesuslapse ja sõime (vt lisa kahel lehel)

8. Laul

Mis ma võiksin tuua (vt lisa)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Küsi lastelt, millised võiksid olla võimalused teha Jeesusele ruumi oma elus. (*Tunnusta kõiki vastu-
seid, nt Olen lahke oma õe vastu; Pean meeles Jeesust tänada heade asjade eest jms*)

Palveta koos lastega:

“Armas Jumal, tänu sulle, et sa andsid meile Jeesuse. Aita meil talle oma elus ruumi teha täna ja igal järgneval päeval. Aamen.”

ÕPPETUND 3: INGLID TOOVAD KARJASTELE SÕNUMI

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Karjased rõõmustasid selle üle, et Jeesus, Jumala Poeg, oli sündinud.

2. PIIBLITEKST: Luuka 2:8-38

Kuldsalm: Luuka 2:10 “Aga ingel ütles neile: “Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis saab osaks kogu rahvale.””

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Tavalised karjased olid esimesed inimesed, kes kuulsid uudist Jumala erilisest kingitusest, ja nad ülistasid selle eest Jumalat. Ka meie täname Jumalat selle eest, et ta andis meile Jeesuse.

Karjaste loos Luuka 2:8-20 leiame taas needsamad sõnad: “Ärge kartke!”. Taas kõnelevad need sõnad Jumala suurest lunastusest.

Vaesed ja alandlikud karjased olid esimesed, kes kuulsid Päästja sündimise sõnumit. See fakt koos rahukuulutusega, mida inglid laulsid, kuulutas ette Jeesuse poolt maa peale toodud kõiki inimesi hõlmavat armastust.

Nii uskumatuna kui see Päästja sündimise uudis ka ei tundunud, ei seadnud karjased seda kahtluse alla. Nad teadsid, et see sõnum tuli Jumalalt. Karjased olid eevil ja rõõmsad, sest nad uskusid, et Messias muudab paljusid asju ning nende jaoks muutub elu paremaks.

Luuka evangeelium meenutab meile taas kord Jeesuse elu tagasihoidlikku algust. Kuigi inglid kuulutasid tema sündi, olid esimesed sõnumisaajad lihtsad inimesed, mäenõlval lambaid hoidvad karjased.

Lambad ja karjased on Piiblis väga olulised sümbolid. Jeesusest kõneldakse korduvalt kui Heast Karjasest ja meid on võrreldud karjalammastega. Järgnevalt mõningane informatsioon karjase ja lammaste suhete kohta: Karjane kandis lammaste eest hoolt. Mõnikord olid karjasteks mehed või poisid, mõnikord ka naised või tüdrukud. Karjaseid ei peetud olulise positsiooniga inimesteks. Sageli olid nad väga vaesed.

Lambad on küllaltki abitud loomad. Nad vajavad, et keegi nende eest kogu aeg hoolt kannaks. Karjane juhatas oma karja värske rohuga karjamaale. Lammastel oli sageli kiusatus rajalt kõrvale kalduda. Karjane õppis oma karja igat lammast tundma. Lambad tundsid ka oma karjast ja tulid ainult tema häälekõla peale, kui ta neid kutsus. Karjane mängis oma karjale tihti mingit pilli - sageli vilepilli või kannelt. Karjane pidi karja valvama ööl ja päeval, et loomi ohtude eest kaitsta.

4. NÄITLIK MATERJAL:

Värviline pilt lisas

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Loe Luuka 2:15-20. Karjased reageerisid uudisele Päästja sünnist rõõmuga ja Jumalale au andmisega. Kuidas sina oma elus rõõmu väljendad? Millise muutuse on Kristuse tundmine sinu ellu toonud?

Loe Laul 96:1-4 - loe seda Jumalale ülistuseks.

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Räägime ööst: mida öösel tavaliselt tehakse?

Kes on need, kes peavad öösel üleval olema? Miks?

Mis on öösel hirmutav, mis ilus? Mis on öösel teistmoodi kui päeval?

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE:

Viimati kuulsime sellest erilisest ööst, millal Jeesus Petlemmas loomalaudas sündis. Ütlesime ka, et see toimus öösel, kui kõik teised magasid. Aga see pole päris õige. Selsamal ööl olid karjased mitte kuigi kaugel Petlemmast oma lambakarja valvamas. Karjased ei tohtinud kunagi öösel magama jääda, sest nad pidid iga üksiku lamba eest oma karjas vastutust kandma - nii päeval kui öösel.

Tavaliselt istusid karjased öisel ajal ümber lõkketule, jutustasid üksteisele lugusid ja laulsid. Kui nad märkasid, et lammastega midagi korrast ära oli, siis ruttasid nad kohe kohale. Nende mureks polnud mitte üksnes see, et kõik lambad ilusasti karja hulgas püsiksid ja kaotsi ei läheks - nad pidid oma karja ka igasuguste metsloomade eest kaitsma.

Nii nad siis pidasid oma õist valvet ka sellel ööl, kui äkki nägid taevasse ilmuvat eredat valgust ja üks ingel astus nende ette. Karjased tundsid tõelist hirmu ja hakkasid värisema. See oli juba midagi palju hirmsamat kui mistahes metsloom - nad ei teadnud, mida teha!

Kui nad alles oma üllatuse ja hirmuga võitlesid, ütles ingel neile sõbralikult: “Ärge kartke. Ma toon teile väga häid ja rõõmsaid sõnumeid! Täna on Petlemmas, Taaveti linnas, teie jaoks Päästja sündinud. Ta on Issand Kristus. Te leiate ta mähitult ja sõimes magamas.”

Seejärel ilmus karjaste suureks üllatuseks taevasse veel terve hulk teisigi ingleid. Ja seekord nad laulsid kõik üheskoos: “Au olgu Jumalale kõrges ja rahu maa peal kõigi heade inimeste seas.” Ilus laul oli.

See kõik ainult suurendas karjaste imestust. Nii nad siis ütlesid üksteisele: “Need on tõesti head sõnumid! Päästja on siin meie jaoks! Me peame otsekohe minema ja seda oma silmaga nägema.”

Ja nad ruttasidki Petlemma ning leidsid Maarja ja Joosepi ning sõimes magava lapse.

Hommiku koites läksid nad välja Petlemma tänavaile ja rääkisid kõigile sellest lapsest ja inglite külaskäigust, sest nad olid nii elevil kõigest, mis sel ööl oli toimunud.

Seejärel pöördusid nad tagasi oma karja juurde, ikka veel imestunud sellest, mis oli juhtunud ja mida nad olid kuulnud ja näinud. Kõik lambad olid ilusti paigal püsinud ja ükski metsloom polnud vahepeal neile liiga teinud. Jumal oli oma varjava käega olnud nende juures.

Aga Maarja pidas kõik need imelised asjad meeles - eriti karjaste ootamatu külaskäigu ja need sõnad, mida karjased lapsukese kohta ütlesid - ja mis olid ju tegelikult lausa ingliltelt pärit!

Ta mõtles väga sügavalt selle kõige üle järele ja ei unustanud kogu oma ülejäänud elu vältel seda imepärast ööd.

(Toetub kirjakohtadele Luuka 2:8-20)

3. TEGELUSED:

1. Küsimused

Väiksematele lastele:

1. Kes olid kõige esimesed, kes said kuulda Jeesuse sünnist?
2. Kes neile ütles, kust nad võivad lapsukese leida?
3. Miks karjased olid nii eevil?
4. Kas nad olid üllatunud, kui leidsid tõotatud Messia sellisest kohast?
5. Mida nad tegid, kui olid last näinud?
6. Mida sina oleksid tundnud, kui oleksid olnud üks neist karjastest?

Suurematele lastele:

1. Mida tundsid karjased, kui ingel neile ilmus? (*hirmu, üllatust, elevust jne*)
2. Mida karjased tegid? (*läksid Petlemma*)
3. Mida tundsid karjased, kui nad olid vastsündinud lapsukest näinud? (*õnne, rõõmu, austust Jumala vastu jne*)
4. Mida nad seejärel tegid? (*kiitsid Jumalat, rääkisid teistele Päästja sünnist*)

2. Mäng

KUULA-KUMMARDA-KUULUTA

Väiksematele lastele sobiv tegelus. Kirjuta suurte tähtedega paberile need kolm sõna. Seejärel esita küsimusi ja näita samal ajal sobivat sõna.

1. Keda KUULASID karjased, kui nad said teada hea sõnumi Päästja sünnist? (*ingleid*)
2. Keda KUMMARDASID karjased? (*Jeesust, Jumala Poega*)
3. Kellele KUULUTASID karjased Jeesuse sünnist? (*kõigile*)
4. Kuidas meie saame KUULATA head sõnumit sellest, et Jeesus on meie Päästja? (*oma sõpradelt, inimestelt kirikus jne*)
5. Keda meie KUMMARDAME? (*me kummardame Jeesust, Jumala Poega*)
6. Kellele me KUULUTAME Jeesusest? (*me räägime oma sõpradele, et Jumal armastab neid ja saatis neil esimestel jõuludel maa peale oma Poja, et oma armastusest meile märku anda*)

3. Arutelu

Lambad ja karjased

Sobib suurematele lastele. Räägi, kuidas karjane tavaliselt oma lammaste eest hoolt kannab. Seejärel loe lastega koos Laul 23:1-2 ja Johannese 10:3-4. Nüüd tehke üheskoos nimekiri sellest, kuidas karjane oma hoolitsust lammaste eest väljendab. Arutlege koos, kuidas Jeesus meile oma hoolitsust väljendab.

Siin on mõned ideed, mida võib kasutada:

Laul 23:1-2

- Ta hoolitseb mu vajaduste eest
- Ta annab mulle puhkust
- Ta juhatab mind õigele teele
- Ta kosutab mu hinge

Johannese 10:3-4

- Ta teab minu nime
- Ta kutsub mind nimepidi
- Ta tunneb mind
- Ta käib ees ja lambad järgnevad talle

4. Arutelu

Karjaselugu

Sea end karjase rolli ja jutusta alljärgnev lugu. Võid paluda ka mõnd vanemat pühapäevakoolilast seda teha.

Minu nimi on Kaaleb. Ma olen Petlemma linnast pärit ja olen karjane. Karjase elu pole kerge. Päev päeva järel viin koos kaaslastega oma lambad mägedesse. Kuigi me elame külas, veedame me enamuse oma ajast lageda taeva all - hoolimata ilmast. Meie lambad on meie jaoks väga olulised. Me peame nende eest hästi hoolt kandma. Mitte ainult sellepärast, et me valmistame oma rõivad nende villast - me sööme ka nende liha ning kasutame neid kaubavahetuseks asjade saamisel, mida me vajame.

Hea karjane on see, kes oma lambaid pidevalt hoolega jälgib. Öösiti vahetame üksteist välja lambaid valvates, nii et näljane karu või hunt ei saaks tulla karja sekka ja kedagi neist maha murda. Sel öösel oli minu kord esimest valvekorda pidada. Olin just visanud mõned oksad lõkkesse lisaks. Mäenõlval oli külm.

Mulle meeldivad ööd. Mõnikord ma nõjatun vastu suurt kaljut ja vaatan kaugele öötaevasse, kõiki neid arvutuid tähti. Mulle meeldib oma kujutluses tähtedest pilte ja kujundeid kokku seada. Seda ma tegin sel ööselgi, kui taevast hakkas äkki üha heledamaks ja heledamaks minema.

“Ärgake üles!” hüüdsin ma teistele, “Ärgake üles! Midagi hakkab juhtuma!”

Teised tõusid oma õlgmattidelt ja hõõrusid uniseid silmi.

“Mis siin toimub?” küsis mu vend. Ta vaatas sinnapoole, kuhu ma näitasin. Nüüdseks kumas taevast tulev valgus juba ümberringi meie üle. Me kõik värisesime hirmust. Mis valgus see oli? Mis meiega nüüd juhtuma hakkab?

“Ärga kartke!” kõlas valguse seest hääl. “Ma tulen teile häid uudiseid tooma suurest rõõmusest, mis on kõikidele inimestele osaks saanud. Täna on Petlemma linnas Messias sündinud. Te leiate lapse mähkmetesse mähitult sõimes lamamas.”

Äkki oli selle ingli ümber terve suur hulk ingleid. Nad laulsid ja ülistasid Jumalat: “Au olgu jumalale kõrges ja rahu kõigi inimeste seas maa peal.”

Seejärel inglid lahkusid. Kõik oli taas vaikne. Mu vend pöördus minu poole. “Kas me läheme seda last otsima?”

“Midagi nii tähtsat kui see peame me igatahes oma silmaga üle vaatama.” Nii me siis asusime teele Petlemma suunas. Kõndisime tänavaid pidi üha edasi ja edasi. Siis leidsime väikeses laudas väikese lapse. Rääkisime selle lapse vanematele inglite sõnumist. Kui me laudast lahkusime, rääkisime kõigile sellest, mida olime näinud. Ja kõik olid hämmastunud. *(Toetub kirjakohtadele Luuka 2:8-20)*

5. Laul

Au Jumalal kõrges (Laululäte 2, nr.1) või
Rutakem sinna, Petlemma linna (Laululäte 2, nr.51)

6. Meisterdamine

Meisterdame ingliskoori (vt lisa kahel lehel). Laule võid siis laulda koos ingliskooriga.

7. Meisterdamine

Meisterdame lambad ja karjased (vt lisa kahel lehel)

8. Meisterdamine

Meisterdame megafoni (vt lisa)

9. Mõistatus

Leia sõnad, mis kuuluvad jõuluevangeeliumi teksti (vt lisa)

10. Mõistatus

Peitepilt (vt lisa)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Räägi lastele veelkord, kuidas Jeesus meie eest hoolt kannab.

Palu kedagi laste seast palvetada ja Jeesust tänada. Palvetage ka selle eest, et oleksite valmis jagama head sõnumit Jeesuse sünnist kõigile, nii nagu karjased seda tegid.

ÕPPETUND 4: TARGAD MEHED KUMMARDAVAD KUNINGAT

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Targad mehed kummardasid Jeesust kui Jumala poolt töötatud Kuningat.

2. PIIBLITEKST: Matteuse 2:1-12

Kuldsalm: Laul 95:6 “Tulge, kummardagem ja põlvitagem, heitkem maha Issanda, oma Looja palge ette!”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Targad mehed Idamaadest võtsid ette pika teekonna, et leida vastsündinud Jeesus ja tuua talle oma parimad kingitused. Jeesus on Jumala kingitus kõigile inimestele kõigis paigus.

Matteuse 2:1-12 on ainus koht Piiblis, kus meile räägitakse Idamaa tarkadest. Piibliuurijad usuvad, et need targad mehed olid astroloogid, mehed, kes uurisid tähti. Nad lugesid uue tähe ilmumist välja märgi, et keegi, kelle osaks on kogu maailma mõjutada, on sündinud. Ere täht juhtis neid Päästja otsinguile. Pühakiri ütleb, et targad jõudsid oma otsingutel välja “majja”, mitte lauta. Teadlaste seas levinud arvamuse kohaselt jõudsid targad kohale umbes kaks aastat pärast Jeesuse sündi. Me ei tea, miks Jeesus ja tema vanemad ikka veel Petlemmas viibisid ega olnud Naatsaretti, oma kodulinna, tagasi pöördunud. Võibolla oli põhjuseks see, et väikese lapsega reisimine oli tol ajal ilmselt väga vaevarikas ja lausa ohtlik. Igatahes läheb see aeg - umbes kaks aastat pärast Jeesuse sündi - kokku Heroodese julma korraldusega tappa kõik lapsed Petlemmas ja selle ümbruskonnas, kes on kaheaastased ja nooremad. Kuningas Herodes, kes oli Rooma võimude poolt Palestiina alade üle kuningaks määratud, ei tahtnud jätta mingit võimalust selleks, et sellest lapsest võiks saada järgmine kuningas.

Tarkade külaskäik oli Jeesuse kuningliku seisuse sümboliks. Kingitused, mida targad tõid, olid kuningliku seisuse väärilised. Viiruk oli teatavat liiki lõhnaaine. Mürri kasutati balsameerimisel. Kuld oli tol ajal väga väärtuslik nagu tänapäevalgi. Traditsioon jõulude ajal kingitusi teha pärineb mõnes mõttes neist kuninglikest austusavaldustest.

4. NÄITLIK MATERJAL:

Värviline pilt lisas

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Loe Matteuse 2:1-8. Targad mehed olid *paganad* ja see meenutab meile, et hea sõnum Jeesusest kuulub kõigile inimestele. Jeesuse sõnum Jumala armastusest ei kuulu vaid neile, kes sinu arvates armastust väärivad. Kas sina oled kedagi Jumala armastuse mõjupiirkonnast välja arvanud? *paganad* - mittejuudid

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Küsi lastelt, kas nad on hilisõhtul tähti vaadanud. Kuidas see tundub? Kas keegi on märganud mõnd eriliselt silmatorkavat tähte?

Räägi, kuidas inimesed juba vanadel aegadel tähistaevast vaatasid. Nad teadsid, kuidas tähed liiguvad ühest kohast teise. Nad teadsid, et päike on ere valgus taevas ja kuu on oluliselt vähem ere. Nad arvasid, et tähti vaadates on võimalik mõista, kui maailmas midagi olulist juhtub.

2. TEEMA KÄSITLUS:

Sel ajal, kui Jeesus Petlemmas sündis, elasid kaugel Idamaades targad mehed. Nad olid rikkad kuningad. Nad tundsid väga hästi oma pühi raamatuid. Ja nende pühad raamatud ütlesid neile, et on käes aeg, mil juutidele peab sündima suur Kuningas.

Ühel ööl nägid nad taevas imekaunist tähte. See ei sarnanenud teistele tähtedele, ta oli väga ere ja ilus. Täht oleks nagu neile midagi öelda tahtnud. Nad ütlesid üksteisele: “Võtame nüüd kaasa oma parimad kingitused ja järgime seda tähte. See juhatab meid kindlasti Töötatud Kuninga juurde.”

Nii nad siis seadsidki oma kaamelid reisivalmis ja asusid pikale teele läbi kõrbe. Teekond võttis kaua aega, sest kaamelid liikusid aeglaselt.

Lõpuks, pärast väga pikka teekonda, jõudsid nad Jeruusalemma. Kust aga uut kuningat tuleks otsida? Nad läksid kõigepealt kuningas Heroodese juurde ja küsisid temalt: “Kust me võiksime leida juutide äsasündinud kuninga?”

Aga Heroodes ei teadnud sellest asjast midagi ja kohkus päris ära. Ta kutsus kokku kõik oma palee preestrid ja kirjatundjad ning küsis neilt: “Kus peab Messias sündima?”

Nemad vastasid: “Prohvetid on kuulutanud, et ta peab sündima Petlemmas Juudamaal.”

Heroodes kutsus nüüd kauged Idamaa külalised salajasele kokkusaamisele ning uuris neilt välja täpse aja, millal eriline täht oli taevasse ilmunud. Seejärel saatis ta nad Petlemma, öeldes: “Minge ja otsige hoolega seda last! Kui te ta leiате, andke ka mulle teada, et ka mina saaksin teda kummardama minna.”

Niisiis asusid targad mehed taas teele ja järgisid tähte, mis nende ees liikus. Viimaks jäi see peatuma kohas, kus oli Jeesus. Targad astusid majja ja kui nad last koos tema ema Maarjaga nägid, põlvitasid nad tema ette maha nagu tõelise kuninga ette ja kummardasid teda. Nad andsid talle üle ka oma kingitused. Üks tarkadest kinkis talle kallist kulda. Teine kinkis viirukit (see on teatud puust saadav lõhnaaine. Sellest valmistati erilist õli, mida kingiti ainult väga erilistel puhkudel). Kolmas tõi kingituseks müri, mis on samuti eriline lõhnaaine.

Heroodes oli väga õel mees, kes alatasa oli hirmul, et keegi võiks tema kuningavõimu temalt ära võtta. Sellepärast juhtuski nii, et kui targad mehed tõid talle sõnumi lapsest, kellest pidi saama juutide kuningas, tegi see teda eriliselt murelikuks. Kuid ingel hoiatas tarku unenäos, et nad ei läheks enam Heroodese juurde tagasi, ja sellepärast pöördusid nad oma kodumaale tagasi teist teed mööda, kui olid tulnud.

(Toetub kirjakohtadele Matteuse 2:1-12)

3. TEGELUSED:

1. Küsimused

1. Miks reisisid targad mehed Jeruusalemma?
2. Kuhu nad juhatati, kui nad lapse järele küsisid?
3. Mida Heroodes tarkadelt tahtis, kui nad lapse leiavad?
4. Kas targad kuuletusid Heroodese soovile?
5. Kas sa tead, miks targad ei läinud uuesti kuningas Heroodese juurde tagasi?
6. Kuidas see lugu lõppes?

2. Kokkuvõte Jeesuse sünniloost

See kokkuvõte aitab lastel meelde tuletada olulisi tegelasi kõigist neljast tunnist.

Loe ette kirjeldused. Iga kirjelduse lõpus anna lastele aega mõistatada, kellest on jutt.

ESIMENE TEGELANE:

Ma olen Jumala sõnumitooja.

Ütlesin Maarjale, et talle sünnib poeg.

Ütlesin Joosepile, et Maarja poja nimeks peab saama Jeesus.

Kui Jeesus oli sündinud, ütlesin karjastele väljal edasi selle imelise sõnumi.

Kes ma olen? *PAUS*

Teil on õigus, ma olen ingel.

TEINE TEGELANE:

Ma olin väga noor, kui kihlusin mehega, kelle nimi oli Joosep.

Ühel päeval ilmus mulle ingel ja ütles, et mulle sünnib laps, kes on Jumala Poeg.

Minu poeg sündis laudas Petlemma linnakeses ja ma panin ta sõime magama.

Kui ma oma lapse sülle võtsin, tundsin imetlust: see laps oli Jumala Poeg!

Kes ma olen? *PAUS*

Teil on õigus, minu nimi on Maarja.

KOLMAS TEGELANE:

Kui ma sain teada, et Maarjale sünnib laps, olin ma väga ärritunud.

Siis ütles ingel mulle, et Maarja laps on Jumala Poeg.

Ma uskusin ingli sõnumit ja kandsin Maarja eest hoolt.

Kui laps sündis, panin ma talle nimeks Jeesus, nagu ingel oli käskinud.

Kes ma olen? *PAUS*

Teil on õigus, minu nimi on Joosep.

NELJAS TEGELANE:

Ma veedan enamuse oma päevadest ja öödest lageda taeva all.

Ühel ööl sündis minu ja mu kaaslastega midagi imelist.

Ingel tuli meie juurde ja ütles, et Päästja on sündinud.

Me olime nii elevel, et jätsime kõik sinnapaika ja ruttasime Petlemma lapsukest vaatama.

Kes ma olen? *PAUS*

Teil on õigus, ma olen üks karjaste seast, kes esimestena kuulsid head sõnumit Jeesuse sünnist.

VIIES TEGELANE:

Ma olin üks maailma targematest meestest.

Üks paljudest raamatutest, mida ma uurisin, oli Jumal Sõna.

Kui üks mu sõpradest märkas taevas uut tähte, teadsin ma kohe, mida see tähendab. Kuningas oli sündinud!

Võtsin koos oma kaaslastega ette pika teekonna seda tähte järgides.

Täht juhatas meid Petlemma, Maarja ja Joosepi koju.

Kui me nägime Maarja poega, siis me kummardasime teda.

Prohvetikuulutus selle tähe kohta ütles, et sellest lapsest saab maailma tähtsaim inimene.

Kes ma olen? *PAUS*

Teil on õigus, ma olen üks tarkade meeste seast.

3. Meisterdamine

Valmistame tähe. Šablooni kasutades (vt lisa) valmista koos lastega tähti ja riputa need klassiruumi või anna lastele koju kaasa.

4. Meisterdamine

Leia tee labürindis (vt lisa)

5. Mõistatus

Ühenda sõiduvahendi pilt sihtpunkti nimega (vt lisa)

6. Meisterdamine

Kingituskarbi valmistamine (vt lisa kahel lehel)

7. Meisterdamine

Valmistame Petlemma lauda (vt lisa)

8. Meisterdamine

Valmistame kingituse sõbrale (vt lisa)

9. Mõistatus

Leia inglite kuulutus (vt lisa)

10. Laul

Täheke taevast meil juhatab teed (noot lisas)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Lõpeta tund sobiva lauluga. Tuleta lastele meelde, et samal viisil kui targad Jeesust otsisid ja teda leides teda kummardasid, teevad inimesed ka tänapäeval. Me kõik rõõmustame, et oleme Jeesuse leidnud, ja kummardame teda.

Palveta:

“Armas Jumal, tänu sulle Jeesuse eest, kes tuli kõikide inimeste jaoks kõigis maailma paigus. Kui me nüüd tahame veel enam Jeesust ja tema õpetust tundma õppida, siis aita meid tema eeskuju järgides elada. Aamen.”

III OSA

OSA PEALKIRI: Tähendamissõnad - Jumala Sõna pildi kujul

OSA TEEMA: Võime teada saada seda, millist elu Jeesus meilt ootab, kuulates tema jutustatud tähendamissõnu.

ÕPPETUND 1: HALASTAJA SAMAARLANE

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE:

Tahame teada saada, kes on meie ligimene ja kuidas talle armastust osutada. Selleks, et olla ise hea ligimene, tuleb inimesi aidata.

2. PIIBLITEKST: Luuka 10:25-37

Kuldsalm: Luuka 10:27b "Armasta oma ligimest kui iseennast!"

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Jeesus rääkis selle Halastaja Samaarlase loo vastuseks ühe seadusetundja poolt esitatud küsimusele: "Mis ma pean tegema, et pärida igavest elu?". Seadusetundja kavatses tõestada oma õigust igaveste elule selle alusel, et ta oli täitnud oma kohust. Kuid Jeesus vastas sellele küsimusele omakorda küsimusega: "Mis Seaduses (Pühakirjas) on kirjutatud?" Niisiis pidi seadusetundja vastama tuntud kirjakohta 5Ms 6:4-5: "Kuule, Iisrael! Issand, meie Jumal Issand, on ainus. Armasta Issandat, oma Jumalat, kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest ja kõigest oma väest!" Sellele lisas ta veel teise kirjakohta, 3Ms 19:18: "...vaid armasta oma ligimest nagu iseennast!"

Jeesus vastas: "Sa oled õigesti vastanud! Tee nii, ja sa elad!"

Kuid seadusetundjal oli Jeesusele veel üks küsimus: "Kes siis on mu ligimene?" Ja Jeesus vastas looga, mis on tänase tunni teemaks.

Tee Jeruusalemmast Jeerikosse - ca 28 kilomeetrit - oli väga ohtlik tee. Röövlid võisid end kergesti mägedes varjata ning teekäijaid rünnata. Üks mees sattus röövlite kätte ja jäeti poolsurnuna maha. Peagi möödus preester, kes oli juutide jaoks tähtis usuline juht, aga ta ei aidanud maaslamajat. Tal võis olla hirm, et temagi võib jääda röövlite kätte, kuid tõenäoliselt oli sellel palju olulisem põhjus, miks ta ei seisatanud vaatamaks, kas on võimalik haavatud meest aidata. Kui mees oleks tõepoolest surnud olnud ja preester oleks teda puudutanud, oleks ta pärast seda olnud rituaalses mõttes "ebapuhas". Ta poleks siis saanud tuua templis inimeste eest ohvriande altarile. Seepärast läks ta mööda. Leviit oli abiline, kes preestrit pidi templiteenistuses aitama. Ka tema möödus.

Samaarlane, kes viimaks abi andmiseks peatus, oli võõramaalane, kellelt poleks küll oodatud ühe juudi suhtes kaastunde ülesnäitamist. Tegelikult vihkasid samaarlased ja juudid üksteist. Juudid vaatasid samaarlaste peale ülevalt alla ning ei tahtnud nendega mingil moel tegemist teha. Kuid selles loos annab Jeesus just samaarlasele tõelise ligimese osa.

Kes on meie jaoks ligimene? See on inimene, kes on hädas, vaatamata tema rassile või rahvusele või ühiskondlikule positsioonile. Jeesus ütles tegelikult seda, et me peame armastama Jumalat ja armastama oma ligimest ja me ei saa teha ainult üht neist kahest asjast.

seadusetundja - see oli inimene, kes õpetas seadust, st Jumalalt tulnud reegleid ja käske, mis on kirjas Vana Testamendi esimestes raamatutes

ligimene - tähendab kaasinimesi; neid, keda me tunneme ja neid, keda me ei tunne

4. NÄITLIKUD MATERJALID:

Värviline pilt lisas

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Loe Luuka 10:25-37. Kuigi samaarlastel ja juudid elasid naaberriikides, polnud nad head naabrid, sest olid üksteisest nii erinevad. Kuidas me kipume mõnikord kohtlema inimesi, kes on meist erinevad? Miks?

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Esita lastele küsimusi nende naabrite kohta. Mõned võimalikud variandid:

Kas sulle meeldib naabrilastega mängida?

Milliseid mängu te koos mängite?

Kui palju sul on sõpru, kes elavad sinu naabruses?

Kas sulle tuleb meelde mõni kord, kus keegi sind aitas?

Kas sulle tuleb meelde mõni kord, kus sina ise kedagi aitasid?

Kas sulle tuleb meelde mõni kord, kus sul oli abi vaja, kuid mitte keegi ei aidanud?

Tänane piiblitlugu räägib sellest kuidas olla hea naaber - ligimene. Enne aga, kui seda lugu kuuleme, räägin teile ühe tänapäevase loo.

Jänes Kõõrdsilm-Tuttsaba astus usinasti mööda metsateed. Ilm oli ilus, kuid kuidagi palav tema jaoks. Metsa uinutav kohin, soojendav päike ning mändide vaigulõhn muutis teda uniseks. Ta oli teel mere äärde, et saada värskendatud ja kosutatud suplusega karges kevadsuvises merevees.

Metsavaheline tee hakkas lõppema ja kohe-kohe oli algamas looklev teerada läbi kauni liivalagendiku. Taamal sädeles ja sillerdas sinine meri päikesepaistest, mis lausa kutsus teda ninasõrmeid kõditava adru lõhnaga lemmikpaika. Kõõrdsilm peatus hetkeks, nautis lindude laulu ja kevadisi loodusehääli ja lillede rohkust, see oli kui värviline õitemeri. Liivanõmm tema ees oli kui muustriline vaip, mida mööda ta astus. Ta silmitses ja nautis loodust tükk aega ning ta süda hakkas rinnus tugevasti põksuma lootusrikkast vabanemisest. Raske talveaeg koolis oma katsumuste ja kannatustega oli möödas ja ta uskus, et järgmine kooliaasta tuleb kindlasti parem. Ta oli rõõmus ja rahulik, sest oli puhkuseaeg. Päikesekuumus hakkas kõrvetama ta lagipead, seetõttu pidi ta edasi liikuma, et saada abi palavuse vastu ning nautida selle aasta esimest suplust.

Kuid enne Tuttsaba oli sama teed läinud hundipoiss. Kriimsilm oli tõusnud päikese tõusu ajal, kui ilm oli veel üsna jahe. Hundimamma saatis oma ainukese armastatud pojakese toiduga vanaisa juurde, et sellel oleks seltsi ning ühtlasi ka abi. Kuna taat elas kaugel, pidi ta teekonda alustama vara hommikul. Kui ta liivalagendikule jõudis, oli päike taevast kõrgele tõusnud ning teisigi loomi juba läheduses liikvel. Peagi märkas kamp üleannetuid pahatahtlikke ilvesekutsikaid üksikut teelist. Nad hiilisid salaja hundipoisi selja taha ja hakkasid teda pilkama ja narrima. Kõige enam aga köitis nende pilke hundipoisi käes olev suur toidukomps. Kuna nende kõhud olid tühjad, siis tundsid nad teravalt kotist tulevat toidulõhna. Vahetanud omavahel salapäraseid pilke ja kokkuleppemärke käppadega, otsustasid nad üksmeelselt ja kiirelt toidukoti hundipoisilt ära võtta. Paharetid selgitasid üleolevalt, et Kriimsilm võiks selle vabatahtlikult neile loovutada. Kuid Kriimsilm ei olnud just argade killast ning taibanud ilveste kurja plaani, otsustas ta nende sõjanõule vastu hakata. Tekkis tõsine kähmlus ja ilvesepoisid küünistasid ning hammustasid Võsavillemit vihaselt, nii et ta sai tõsiselt viga. Neid oli ju kaheksa, aga hundipoiss oli täiesti üks, seetõttu ei suutnud ta viimaks neile enam vastu panna. Varsti kukkus ta meelemärkuseta, verisena ning jõuetuna liivasele teerajale. Kuid selles metskonnas elutses ka kõigile tuntud Käharsaba Reinuvader Rebane, kes jalutas just sellel ajal sellel samal teerajal. Ka tema nautis ilusat suvepäeva. Ta laulis parajasti oma lemmiklaulu,

olles väga rahul oma välimusega. Oli temagi otsustanud sel päeval kümmelda merevees, lootes oma kasukale saada veelgi kohevamat väljanägemist. Ta pidas end kõige paremaks lauljaks ja kõige ilusamaks loomaks terves metsas. Kuid niisugune suur palavus võis mõjutada tema hoolitsetud välimust ja karvade kohevust. Nii ta kiirustaski palavuse eest abi saama mereveest. Siis järsku katkes tema laul ja ta karjus: “Appi! Keegi verine elukas lamab liikumatult! Appi! Kui kohutav... kui.. õudne! Kas ka meie metsas juhtub niisuguseid asju? Aga...see...see on ju Kriimsilm! Äkki peaks aitama? Oh, siin on nii palav, et mõtegi ei liigu enam. Pealegi mõjub niisugune läbielamine mulle kindlasti halvasti, nii võivad ju enneaegselt kortsud silmade alla tekkida, äkki on siin isegi mõni nahahaigus? Ei, peab ettevaatlik olema! See mõjub tõesti praegu nii masendavalt ja kui jube see olukord on! Ruttan parem edasi, sest muidu on siin õige pea kaks laipa. Pealegi, kas on üldse võimalik aidata surnud hunti? Selline kole vaatepilt rikub küll ilusa päeva ära!”

Niisuguste ennastõigustavate vabandustega põgenes Reinuvader mere poole.

Samal päeval ja samal ajal oli ka karuätt ennast urust välja ajanud. Ta turtsus, ähkis ja puhkis palavuse käes. Ainus abi palavuse vastu oli minna ja kasta end üleni vette. Aeglane ja laisk nagu ta oli, ruttas ta talle mitte omasel viisil sellel samal teerajal, kus hundipoiss liikumatult lamas, mere poole. Nähes Võsavillemit vereloigus lamamas, astus ta lähemale, pani prillid ette ja uuris olukorda. Ta nuusutas väga põhjalikult ning jõudnud lõpuks selgusele, hakkas ta valjul madalal uriseval häälel pragama: “Näe, midagi muud nendel noortel teha ei ole kui kakelda. Küllap oli kõva riiukukk ja nüüd on omad vitsad kätte saanud. Isegi selles metsas ei ole enam rahu! Paras niisugusele... Peaks vist elukohta vahetama? Ei tea mis see kellaaeg juba on? Mammi ootab ka juba kodus lõunasöögile, tuleb kiirustada!” Nõnda valas karuott välja oma pettumuse tänapäeva noortes ning kiirustas mere poole.

Kuid millega tegeles vahepeal Kõõrdsilm-Tuttsaba? Ta oli ikka alles teel mere poole. Kui Käharsaba Reinuvader ja Karutaat olid haletsusväärsest hundipoisisit ükskõikselt möödunud, siis Tuttsaba, märganud verist Võsavillemit, kohkus kõigepealt ja värises tükk aega, nii et kogu keha vappus hirmust kaasa. Silmad suurest kartusest pärani nagu tõllarattad, küsis ta lõpuks väriseval häälel: “Hunt! ...kas ...sa...oled ikka veel elus?” Kuid tegelikult tahtis ta nii väga plehku panna, sest hundid ei salli jäneseid. Ta vaatles tähelepanelikult ja märkas: “Kas see ei ole mitte koolivend Kriimsilm, kes sellel talvel tihtilugu kooliõues hirmutas, kiusas, narris ja mis kõige hullem, Kõõrdsilmaks hüüdis ning kelle pärast ta oli väga palju kannatanud?” Ta nuusutas ja veendus, et oli küll koolivenna lõhn. Tuttsaba arutles endamisi: “Aga ta on praegu ju meelemärkuseta ja üleni verine... ei, praegu ta küll ei saa mulle liiga teha! Mul on temast nii kahju!” Niimoodi kohkumusest võitu saades hiilis Kõõrdsilm-Tuttsaba Kriimsilmale lähemale. Veendunud täielikult enda ohutuses ja hundi jõuetuses, haaras ta hundi käppadest kinni ja hakkas teda kodu poole tirima. Päev oli äärmiselt palav, highi tilkus üle kogu ta keha, oli ju Kriimsilm temast palju raskem ja suurem. Pikk-kõrv sisendas endale valju häälega: “Ma suudan, ma tulen sellega toime! Ma tahan teha sulle head, ma ei tasu sulle kurja kurjaga! Ma annan sulle andeks ja tahan sind aidata!” Nii ta siis sikutas, tiris ja rassis kõigest väest, et Võsavillem koju tirida. Ta lootis, et küllap leidub hundimammal rohkem tarkust ja nõu selles olukorras. Kui jänku jõud oli täiesti lõpukorral, märkas hundimamma teda eemalt ja sörkis südamevaluga talle vastu. Vahetanud temaga paar sõna, hüppas Kõõrdsilm kähku kodu poole. Ta otsustas tuua Võsavillemi jaoks rohtu, sidemeid ja kinkida talle kõik oma lemmikmaiustused. Ta süda täitus suure rõõmuga ja ta ei kartnud enam. Ta teadis, et toimib õigesti. Ta mõtles: “Võibolla on see minu elu kõige õilsam tegu, halastada Kriimsilma peale, kes vajab just minu abi, halastada just täna tema peale, kes on olnud siiani lausa mu verivaenlane. Ja kui need maiustused talle tõesti maitsevad, siis võime me niimoodi isegi sõpradeks saada!”

Nii otsustas Halastaja Kõõrdsilm-Tuttsaba teha head ja unustada kõik narrimised ning mitte kunagi enam mõelda ega meenutada koolivenda halva sõnaga.

(Maire Pedajas, 2003)

2. TEEMA KÄSITLUS:

Kes on mu ligimene?

Ühel päeval kõneles Jeesus parajasti oma jüngritega, kui nende juurde tuli üks seadusetundja ja püüdis Jeesust oma kavala küsimusega ummikusse ajada.

“Õpetaja,” küsis ta, “mis ma pean tegema, et pärida igavest elu?”

Jeesus vastas talle omakorda küsimusega: “Mis Pühakiri sulle selle kohta ütleb? Kuidas sa seda mõistad?”

Mees vastas: “Armasta Jumalat kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma jõuga ja kogu oma mõistusega; ja armasta oma ligimest kui iseennast.”

“Sul on täiesti õigus,” vastas Jeesus. “Tee seda, ja sa elad!”

Kuid seadusetundja küsis edasi: “Kes on mu ligimene?”

Jeesus vastas: “Luba ma räägin sulle ühe loo mehest, kes oli teel Jeruusalemmast Jeerikosse.

Röövlid ründasid teda, kiskusid tal riided seljast ja peksid teda, jättes ta poolsurnult maha lamama.

Juhtus nii, et üks preester tuli sama teed mööda, kuid kui ta läbipekstud meest tee peal maas lamamas nägi, hoidis ta tee teise äärde ja läks temast mööda. Samamoodi jõudis temani ka leviit (leviidid olid need, kes preestreid templis jumalateenistuse pidamisel abistasid). Ka tema läks ruttu teise tee äärde ning kõndis mehest lihtsalt mööda. Kuid üks samaarlane, kes reisis sama teed mööda, jõudis maas lamava meheni ja kohe kui ta teda märkas, täitus tema süda kaastundega. Ta läks otsejoones selle mehe juurde, valas õli ja veini tema haavadele (tol ajal kasutati sellist raviviisi) ja sidus ta haavad kinni. Seejärel asetaski ta mehe oma eesli selga ning viis ta lähima võõrastemajani, kus ta tema eest hoolt kandis. Järgmisel päeval pidi ta edasi reisima ja tahtis kindel olla, et peksasaanud mehe eest jätkuvalt hoolt kantakse. Nii ta siis võttis oma rahakukrust kaks hõbemünti ja andis võõrastemajapidajale. “Kanna tema eest jätkuvalt hoolt,” palus ta võõrastemajapidajat, “ja kui ma sama teed mööda jälle tagasi tulen, tasun ma sulle kõik ülejäänud kulutused, mida sa tema pärast pead tegema.” Siinkohal lõpetas Jeesus oma loo küsimusega: “Kes neist kolmest käitus nagu ligimene röövlite kätte sattunud mehe suhtes?”

Seadusetundja vastas: “See, kes tema vastu kena oli.”

Jeesus vastas talle: “Siis mine ja tee sina nõndasamuti!”

3. TEGELUSED

1. Ristsõnamõistatus (vt lisa)

2. Meisterdamine

Valmista ruumiline pilt teekonnast ja tegelastest (vt lisa)

3. Rollimäng

Rollimängu läbiviimisel pea silmas järgmisi etappe:

1. Määratle tegevuspaik ja vajalikud tegelased
2. Jaga lastele välja rollid. See peaks toimuma vabatahtlikkuse alusel.
Ülejäänud lapsed moodustavad publiku ja osalevad mõttevahetuses pärast rollimängu. Vaja on järgmisi osatäitjaid: 1) teekäija 2) röövlid 3) preester 4) leviit (preestri abiline) 5) samaarlane 6) võõrastemajapidaja.

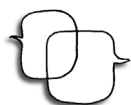

3. Tegelik mängimine. Õpetaja peaks loo lõpetatuks kuulutama hetkel, kus veel aktiivne tegevus käib.
4. Vabasta lapsed nende rollidest. Ütle, et nad on uuesti nemad ise. Nimeta neid nimepidi, et nad ei võtaks oma mängurolli kaasa tegelikku ellu.
5. Mõttevahetus. Pealtvaatajad ja mängijad jagavad üheskoos oma kogemusi. Milliseid tundeid nad tundsid mängides või vaadates? Mis tunne oli näha kedagi abi vajamas, kui keegi ei aidanud? Miks esimesed kaks möödakäijat ei aidanud hädalist?

4. Rollimäng loomalooga

Kasuta piiblitloo sissejuhatuses jutustatud lugu ja järgi eelmise tegeluse skeemi. Võib läbi mängida mitmeid lahendusevariante, mida lapsed ise välja pakuvad.

5. Arutelu

Räägi lastega sellest, kuidas oleks võimalik olla kellegi jaoks ligimene ja talle armastust osutada. Küsi lastelt ideid. Lisa ka omalt poolt. Võite teha konkreetseid plaane, kuidas neid ideid ellu rakendada.

6. Mäng “Aitame kaaslast”

Õpetaja võiks tundi ette valmistades kirjutada sedelitele erinevad probleemid ja teistele sedelitele võimalikud lahendused. Üks laps võtab laualt “probleemi” ja loeb ette, teine laps peab leidma sobiva lahenduse. Abi andmist võib praktiliselt läbi mängida.

Võimalikud probleemid ja lahendused:

“Mu pea käib ringi” - “Istume veidikeseks, ehk läheb üle”

“Mu pea valutab” - “Lähme kooliarsti/ema juurde, ta annab sulle rohtu”

“Ma kukkusin, jalg on valus, ma ei saa hästi käia” - “Me kanname su kahevahel koju” (kättest nn “kanderaami” tegemine)

“Mul on kand katki hõõrdunud” - “Mul on plaastrit, paneme peale”

“Mul on põlv katki” - “Lähme ruttu koju, ema puhastab haava ära ja seob kinni”

“Mul on väga paha olla, ma ei saa ennast liigutada” - “Sõber jääb sinu juurde, ma kutsun kedagi ja helistame kiirabi”

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Palveta:

“Armas Jumal, tänu sulle selle eest, et sa saatsid Jeesuse meile sõbraks. Aita meid olla headeks naabriteks ja ligimesteks, sest sina ju ootad ja soovid, et me seda oleksime!”

ÕPPETUND 2: KALJULE EHITATUD MAJA

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTE VALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE:

Jeesus õpetas inimesi Jumala Sõna kuulama ning tegema seda, mida nad sellest sõnast õppisid. Me võime rõõmu tunda sellest, et Jumala armastus on kindel vundament meie elu jaoks.

2. PIIBLITEKST: Matteuse 7:24-27

Kuldsalm: Matteuse 7:25 “Ja sadas paduvihma ja tulid veevood ja puhusid tuuled ning söötsid vastu seda maja, aga see ei varisenud, sest see oli rajatud kaljule.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Lugu kaljule ehitatud majast on tähendamissõna, mis räägib sellest, millele miski sarnaneb ja ka sellest, millele ta ei sarnane. Pilt kahest majast pidi Jeesuse jaoks väga loomulikult mõttesse kerkima, sest ta oli ilmselt puusepatööd teinud. Tema kuulajad mõistsid kindlasti liivale ehitamise kujundit, sest sellel maal oli liiv sageli kuivanud jõesängidesse kogunenud. Kuival perioodil võis sellisesse kuivanud jõesängi kerge vaevaga ja ohutult maja ehitada. Kuid vihmaperioodi tulekuga voolas sellesse samasse kuivanud jõesängi kiirevooluline vesi, mis pühkis minema sinna ehitatud maja, sest sellel puudus õige vundament.

Jeesus pööras kuulajate tähelepanu sellele, et inimesed, kes tema sõnu kuulasid ja nende kohaselt elasid, ehtasid oma elud tugevale usu ja armastuse vundamendile. Need, kes küll näiliselt kuulasid ja mõistsid, aga ei rajanud oma elu neile sõnadele, sattusid probleemidesse raskustega kokkupuumisel, sest neil puudusid sügavamad sisemised varud püsima jäämiseks.

4. NÄITLIKUD MATERJALID:

Värviline pilt lisas

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Loe Matteuse 7:24-27. Üksnes maja, mille vundament on tugev, suudab tormile vastu panna. Ainult elu, millel on kindel alus, suudab katsumustele vastu panna. Jeesus nõudis kaht asja: Ta nõudis, et inimesed teda kuulaksid ja talle kuuletusid. Teadmine muutub väärtuseks alles siis, kui temale toetudes tegutsetakse. Kuulamine ja toimimine moodustavad ühtekokku sõnakuulmise. Kuidas sa Jumala Sõna kuulad? Kuidas sa sellele kuuletud?

*****

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

On kaks tähtsat sõna, mille peale me tahame täna mõtelda. Kivi ja kuulamine. (Hoia peos väikest kivitükki.) Rääkige mulle, mida te teate kivi kohta. (kivi on kõva, raske, ei purune, suure kivi peale võib raskusi panna, ta ei liigu kergesti paigast jne.)

Teine sõna oli kuulamine. Kuidas me kuulame? (kõrvadega, mõttes olles, paneme silmad kinni jne) Me kuulame küll oma kõrvadega, aga me kuulame ka oma silmadega ja oma mõistusega. Mõnikord me peame väga hoolega mõtlema, kui me midagi kuulame. Kas me võime kuulda midagi, kui me tegelikult ei kuula? Selleks, et hästi kuulda, peame olema tähelepanelikud. Selleks, et teada saada, mida Jeesus ootab, et me teeksim, peame kuulama väga tähelepanelikult.

2. TEEMA KÄSITLUS:

Te võite öelda: “Piibel on täis lugusid Jumalast ja Jeesusest. Kõik inimesed maailmas kuulavad neidsamu piiblilugusid.” Täna piiblilugu räägib kahest ehitajast. Aga täna kujutame endale ette, et oleme Aafrikas, kaugel võõral maal, ja kuulame seal olles tänast piiblilugu selliselt jutustatuna, nagu seda võiks Aafrikas jutustada.

Kwiisi ja kaks maja

“Kwiisi, tule siia. Ma jutustan sulle ühe jutu,” hüüdis Kwiisi vanaisa. Kwiisi vanaisa nimi oli Boto ja ta oli väga vana ja tark mees. “Kwiisi, ma tahan näha, kas sa oskad mulle öelda, mida see lugu võiks tähendada.”

Kwiisi oleks tahtnud kõrge rohu sisse jooksmata minna ja ümber puude ringe teha, aga ta jäi siiski seisma, et vanaisa juttu kuulata.

Boto alustas oma juttu: “Ühel päeval kõneles Jeesus hästi paljudele inimestele. Jeesus rääkis neile kahest mehest, kes mõlemad tahtsid maja ehitada. Üks mees ehitas oma maja kalju peale. Teine mees ehitas oma maja liiva peale. Siis hakkas vihma sadama ja tuul muutus tugevaks.”

Kwiisi vanaisa ajas silmad punge ja tõmbas õhku sisse ning puhus kõvasti. Siis ta jätkas: “Sadas nii kõvasti, et kõik jõed said vett täis ja hakkasid üle kallaste ajama.” Ta hääled muutusid nüüd väga vaikseks. “Kui torm oli möödas, seisis kaljule ehitatud maja ikka omal kohal, aga liivale ehitatud maja oli täiesti kokku varisenud. Jeesus ütles: “Kui te mind kuulate ja seda teete, mida ma teile ütlen, siis te olete nagu see maja, mis oli ehitatud kaljule.”

“Mida see Jeesuse jutustatud lugu tähendas?” küsis vanaisa Kwiisilt.

Kwiisi mõtles ja mõtles. Ja siis ta mõtles veel õige kõvasti. Ja siis ta istus kivi peale, et saaks päris tõsiselt järgi mõelda. Ta hüppas püsti, jooksis korra ümber puu ja siis lihtsalt seisis paigal. Ta ei teadnud. Ta ei osanud isegi arvata. Ta tegi viimaks hästi kurva näo, lootuses, et vanaisa näeb seda. Boto võttis Kwiisi käest kinni ja nad kõndisid koos suure mitmeharulise puu alla. Ühel pool oli suur ja tugev oksaharu. Teisel pool aga oksaharu, mis ei olnud sugugi nii tugev. Boto tõstis Kwiisi nii kõrgele üles, et ta sai tugevast oksaharust kinni haarata. Kwiisi hakkas oksa peal kiikuma. Ta siputas õhus jalgu, see oli nii tore ja ta naeris.

Siis tõstis Boto ta maha ja viis teise, nõrgema oksaharu alla. Seekord hoidis ta Kwiisi jalgadest kõvasti kinni ega lasknud lahti. Kwiisi haaras oksast, kuid see murdus. Vanaisa ütles: “See oks on nagu liiv, millele mees oma maja püüdis ehitada. Oks ei suutnud sinu raskusele vastu pidada nii nagu liiv ei suutnud maja püsti hoida. Tugev oks on aga nagu kalju, millele teine maja oli ehitatud.” Boto hoidis Kwiisit ikka veel süles, kui ta jätkas: “Jeesus armastab sind samamoodi nagu minagi sind armastan. See armastus on nagu see tugev oksaharu siin puu küljes. Kui sa kuulad lugusid Jeesusest ja käitud nii, nagu tema sind õpetab, siis on sinu elu nagu see maja, mis oli ehitatud kaljule, või nagu kiikumine selle tugeva oksa küljes.”

Kwiisi naeris ja pani käed vanaisale kaela ümber.

3. TEGELUSED:

1. Mäng:

Too klassi kive ja kast peene liivaga, et lapsed saaksid neid katsuda ja erinevusi tundma õppida. Kui nad on liiva ja kive kätega katsunud, mängi nendega alljärgnevat sõrmemängu:

Liiv libiseb läbi mu sõrmede vahelt (*Lapsed liigutavad oma sõrmi*)

Tuul sasib mu juukseid (*Lapsed libistavad harali sõrmedega läbi juuste*)

Kivi on tugev (*Lapsed löövad rusikaid kokku*)

Jumal armastab mind (*Lapsed võtavad kätega iseenda ümbert kinni*)

2. Küsimused

Mis juhtus liivale ehitatud majaga? (*See varises kokku.*)

Miks? (*Sellepärast, et liiv ei ole piisavalt tugev alus, millele maja võiks ehitada.*)

Kui Kwiisi riputas ennast nõrgale oksale, mis siis juhtus? (*Oks murdus. Ilma Boto hoidmiseta oleks Kwiisi kukkunud.*)

Kui Kwiisi riputas ennast tugeva oksa külge, mis juhtus siis? (*Oks ei murdunud ja Kwiisil oli tore kiikuda.*)

3. Laul

Mees ehitas maja (Laululäte nr. 12)

4. Meisterdamine

Majade voltimine (vt lisa neljal lehel)

5. Piltmõistatus

Kes millises majas elab? (vt lisa)

6. Meisterdamine

Kirjuta vundamendikividele kuldsalmi sõnad ja värvi pilt (vt lisa)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Palveta:

“Armas Jumal, tänu sulle, et saatsid Jeesuse meile sõbraks. Tänu sulle, et armastad meid ja kõiki lapsi kõikides maades. Aita meid sind kuulata ja kasvada ja õppida rohkem sinust ja Jeesusest. Aamen.”

ÕPPETUND 3: KÜLVAJA

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE:

Jeesus manitses inimesi tema õpetusi kuulama ja nende järgi tegema. Lapsed õpivad, et nemad võivad olla see hea maa, milles Jumala armastus võib kasvada ja vilja kanda.

2. PIIBLITEKST: Matteuse 13:3-8. 19-23

Kuldsalm: Matteuse 13:3,8a “Vaata, külvaja läks välja külvama. Osa seemet kukkus heasse mulda ja kandis vilja.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Jeesus kasutas igapäevaelust võetud näiteid, et oma õpetust inimestele arusaadavaks teha.

Põllumajandus oli Palestiinas peamiseks tegevusalaks ja seemne külvamine oli seega tavapärane tegevus või vähemalt nähtud ja teatud tegevus kõigi tema kuulajate jaoks.

Põllud oli kõrvuti ja neid eraldasid üksteisest vaid piirikivid. Pärast põllu ühekordset kündmist (kui selleks oli vajadus) külvati seeme põllule. See toimus käsitsi, pihutäite kaupa visates. Pärast külvamist künti põld teist korda, et seeme mullaga katta.

Kui seemet külvati, langes osa sellest põllu piiridest väljapoole, võibolla sissetallatud teerajale põllu ääres või pinnasele, mis oli vaid õhukese kihina kalju peal. Jeesus rääkis oma jüngritele, et erinev põllupind selles loos viitas nende inimeste erinevale südame olukorrale, kellele kuulutati Jumala Sõna. Need, keda iseloomustati kui head põllumaad, olid inimesed, kes võtsid Jumala Sõna vastu, mõistsid seda ning toimisid selle kohaselt.

4. NÄITLIK MATERJAL:

Too tundi kaasa kolm anumad: ühes on kivid ja pisut liiva nende peal, teises kasvab mingi umbrohi, kolmandas on ilus must muld. Võta kaasa ka peotäis mingeid seemneid.

Värviline pilt lisas

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Kes siis on need kuulajad, keda kirjeldatakse ja keda hoiatatakse selles tähendamissõnas? Kas me võime ennast identifitseerida mõnega neist?

1. On **suletud mõistusega** kuulajad. Mis võib meie mõistuse sulgeda? Eelarvamused, hirm uute tõdede ees või uhkus.
2. On kuulaja, kelle mõistus on nagu õhuke mullapind. See on inimene, kes **ei suuda asju läbi mõelda ja nendesse süveneda**. Selline kuulaja ühineb kibekähku mistahes uue grupiga, kuid annab kohe alla, kui asjad keerulisemaks lähevad.
3. On kuulaja, kellel on **nii rohkesti igasuguseid huvisid elus, et sageli kõige tähtsamad asjad jäävad tähelepanu orbiidist välja**. See kuulaja on liiga hõivatud selleks, et palvetada, ta on nii ametis igasuguste tegevustega, et Jumala Sõna uurimine ununeb.
4. On kuulaja, kes sarnaneb heale põllumale. Tema mõistus on avatud, ta on valmis kuulama. Ta mõistab kuuldu, sest on võtnud aega selle üle järele mõtlemiseks. Ta rakendab kuuldu oma ellu. Tõeline kuulaja on see, kes kuuleb, mõistab ja kuuletub. (*William Barclay*)

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Küsi lastelt põllu ja viljade kohta. Võimalikud küsimused:

Milliseid vilju meie maal põllul kasvatatakse?

Milliseid vilju kasvab sinu aias?

Kuidas põllule seemet külvatakse?

2. TEEMA KÄSITLUS:

Too tundi kaasa kolm anumat: ühes on kivid ja pisut liiva nende peal, teises kasvab mingi umbrohi, kolmandas on ilus must muld. Võta kaasa ka peotäis mingeid seemneid.

Täna kuuleme Jeesuse jutustatud lugu seemnete külvamisest.

Ühel päeval kõneles Jeesus jälle oma õpilastele. “Kas te näete seda põllumeest seal?” küsis ta. “Ta külvab seemet põllule. Mõned seemned kukuvad teerajale ja linnud tulevad ning nokivad need sealt ära.” (Ma arvan, et see on sarnane olukorrale, kus me püüaksime seemet siia kõvale põrandale külvata.)

Jeesus jätkas. “Mõned seemned kukkusid kivistesse kohtadesse, kus taimed kiiresti kasvama hakkavad. Aga kuna mullakiht on nii õhuke, ei ole seda juurdumiseks piisavalt ning taim närtsib ning kuivab kiiresti.” (See oleks siis nagu seemne külvamine sellesse anumasse siin, kus on põhiliselt kivid.)

Jeesus kõneles edasi. “Muist seemneid kukkus umbrohtude sekka ja taimed hakkasid alguses kasvama. Kuid need vaesed taimed lämmatati umbrohu poolt nii ära, et nad ei kasvanud kuigi suureks.” (See sarnaneks seemnete külvamisega siia anumasse, kus umbrohi juba hoolega kasvab.)

Jeesus lõpetas oma loo: “Aga osa seemet kukkus heasse mulda, kus neil on kõik soodsad tingimused kasvamiseks ning vili tuleb hea.” (*Näita anumat musta mullaga. Võite koos seemned siia kasvama panna.*)

Jeesuse jüngreid ajas see lugu päris segadusse. Nad olid üsna kindlad, et Jeesus ei rääkinud seda külvamise õpetamiseks, ja püüdsid aru saada, mida see lugu võis tegelikult tähendada.

Pisut hiljem said jüngrid omavahel kokku ning otustasid Jeesuse käest järele küsida. “Mida see lugu tegelikult tähendab?” küsisid nad. Jeesus naeratas ja vastas: “Mul on hea meel, et te seda teada tahate. Paljud inimesed isegi ei püüa sellest aru saada.”

Siis seletas ta oma jutustatud lugu neile umbes niimoodi:

“Vaadake, see seeme on Jumala Sõna, kuulutus Jumala armastusest. Mõned inimesed kuulevad sõnumit Jumalast, kuid ei usu, et Jumal neid tegelikult armastab. Nad ei pööra tähelepanu sellele, mida see sõnum päriselt tähendab. Jumala armastuse seeme pörkab justkui vastu kõva pinda ja inimesed ei jõuagi seda märgata või sellest aru saada. See on teerajale kukkunud seeme.

Mõned inimesed panevad küll Jumalat oma elus tähele, kuid ei võta piisavalt aega selleks, et teda päriselt tundma õppida ning mõista, mida Jumal neilt ootab. Sellepärast lähebki nii, et kui tulevad probleemid ja asjad lähevad pisut keerulisemaks, närtsivad ja kuivavad nad ära. See on kaljusele pinnale külvatud seeme.

Mõned inimesed kuulevad sõnumit Jumalast, kuid on nii hõivatud igasuguste erinevate asjadega - mured, kooliülesanded, keerulised suhted oma sõprade, vendade ja õdedega. Nende tähelepanu hajub ning nad lõpuks unustavad Jumala hoopis. See on nagu umbrohu sekka kukkunud seeme. Ja lõpuks - hea põllumaa tähendab inimesi, kes kuulevad sõnumit Jumalast ja õpivad Jumalat tundma ja armastama. Need on inimesed, kes järgivad Jumala teed headel ja halbadel aegadel oma elus. Nemad on see hea põllumaa, millel võib kasvada Jumala armastus.”

3. TEGELUSED:**1. Mäng (väikestele)**

Lase lastel liigutustega lugu kaasa teha samal ajal, kui sa seda jutustad:

Külvan, külvan, külvan seemet.

(Tee käega külvamislüigutusi.)

“Kasva, kasva, kasva,” ütles külvaja.

(Kumardu maha, seejärel siruta end ja lõpuks siruta käed kõrgele pea kohale.)

Mõned seemned kukkusid kaljule, kaljule, kaljule.

(Koputa kolm korda põrandale.)

Mõned seemned kukkusid ohakatesse, ohakatesse, ohakatesse.

(Ütle: “Uups, uups, uups!”)

Mõned seemned sattusid lindude toiduks.

(Ütle: “Nämm-nämm-nämm”.)

Mõned seemned kukkusid heale põllumaale.

(Ütle: “Tubli, tubli, tubli”.)

“Kasva, kasva, kasva,” ütles külvaja heale maale kukkunud seemnetele.

(Kumardu maha, seejärel siruta end ja lõpuks siruta käed kõrgele pea kohale.)

Päike, päike, päike. Soojus, soojus, soojus.

(Tee kätega suur ring nagu päike.)

Vihm, vihm, vihm. Niiskus, niiskus, niiskus.

(Tee sõrmedega vihmajätku liigutusi.)

“Kasva, kasva, kasva,” ütles külvaja. Ja seemned heal põllumaal kasvasid muudkui edasi.

(Kumardu maha, seejärel siruta end ja lõpuks siruta käed kõrgele pea kohale. Tee seda mitu korda.)

2. Küsimused

1. Kus Jeesus istus, kui ta jüngritele selle loo rääkis?
2. Mis juhtus teerajale kukkunud seemnetega?
3. Mis juhtus seemnetega, mis kukkusid umbrohu sekka?
4. Mis juhtus seemnetega, mis kukkusid kivisele pinnale? Heale pinnale?
5. Mida see lugu tähendab?

3. Mõistatus

Tähendamissõnas oli juttu neljast erinevast põllumaast. Tuleta need meelde ja joonista siis puuduv pilt (vt lisa)

4. Meisterdamine

Voldime linnukese (vt lisa)

5. Meisterdamine

Peitepilt - ühenda punktid, et leida pildil kujutatu. (vt lisa)

6. Meisterdamine

Meisterdame seemnetest lille (vt lisa)

7. Laul

Üks väike hea seeme (noot lisas)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Palveta:

“Tänu sulle, Jumal, et sa meie eest hoolt kannad ja tahad, et me kasvaksime headeks ja armastavateks inimesteks. Tänu sulle, et sa oma sõnaga meid juhatada tahad. Aita, et meie südamed oleksid heaks põllumaaks sinu sõna kasvamisel. Aamen.”

ÕPPETUND 4: ANDESTAV ISA

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE:

Jeesus räägib inimestele Jumala armastusest ja andestavat meelsusest. Kuigi Jumal on alati valmis meile andeks andma, peaksime hoiduma tegemast halbu ja valesid asju. Aga kui need meie elus juhtuvad, siis Jumal armastab meid ikka edasi.

2. PIIBLITEKST: Luuka 15:11-32

Kuldsalm: Laul 86:5a “Sina, Issand, oled hea ja andeksandja!”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Jeesus rääkis selle loo, et oma kuulajaile ja ka meile paremini selgitada Jumala armu sügavust. See lugu näitab meile Jumalat kui isa, kes ei lakka armastamast oma poegi (nii nooremat kui ka vanemat), hoolimata sellest, et üks neist eraldab end sellest armastusest füüsiliselt, teine aga emotsionaalselt.

Isa varanduse jagamine isa eluajal oli tolle ajastu jaoks ebatavaline tegu. Seaduse kohaselt oleks iga poeg oma päranduseosa kätte saanud alles pärast isa surma. Küsides oma osa juba ette kätte, käitub noorem poeg oma isa suhtes nii, nagu oleks too juba surnud, ja samas loobub igasugusest legaalsest õigusest edasisele pärandile.

Isa käitumine, kui ta jookseb oma koju tagasi pöörduvale pojale vastu, on Jeesuse kuulajaskonna jaoks midagi väga üllatavat. Jooksmine tähendas väärkuse kaotamist. Aga isa mitte üksnes ei andestanud oma pojale, vaid kohtles teda ka erilise lugupidamisega. Kõik need esemed, mis on ülles loetud - kuub, sõrmus, sandaalid - olid märgiks sellest, et poeg võeti täieõigusliku liikmena isamajja tagasi.

4. NÄITLIK MATERJAL:

Värviline pilt lisas

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Loe Luuka 15:11-32. Me teame, kui raske on öelda: “Andesta!”. Võib aga olla raskemgi öelda: “Ma andestan sulle!” ja seda ka tegelikult mõelda. Kui Jumal andestab, võtab ta ühtlasi kõik mälestused sellest, mida me oleme valesti teinud, ning heidab need minema, et neid mitte kunagi enam meelde tuletada.

*****

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Alusta küsimustega selle kohta, kas lapsed on teinud või öelnud midagi, mida nad on hiljem kahetsenud. Mõned näited:

Kas sa oled lükanud eemale kedagi, kelle kohta sa tegelikult tead, et ta sind armastab?

Kas oled keeldunud midagi jagamast oma venna või õega?

Räägi sellest, et kui me kahetseme tehtut, võime minna selle inimese juurde ja andeks paluda. Ütle lastega koos:

“Palun andeks!”

Kui keegi meile niiviisi ütleb, siis vastame “Ma annan sulle andeks!”

Andeksandmine on raske. Kui me ütleme: “Ma annan sulle andeks,” siis me ütleme sellega ka seda, et kõik on jälle hästi. Jumal tahab meile meelde tuletada, et me peame mõnikord ütlema: “Palun andeks!” ja mõnikord: “Ma annan sulle andeks!”

Tänases loos isast ja pojast, mida Jeesus kord jutustas, kuuleme ka neidsamu sõnu. Vaatame, kes mida ütles.

2. TEEMA KÄSITLUS:

Andestav isa

Kord elas üks mees, kellel oli kaks poega. Noorem poeg tuli ühel päeval isa juurde ja ütles:

“Isa, anna mulle minu varanduseosa kohe kätte!” Mees jagaski oma varanduse oma kahe poja vahel ära.

Mõne päeva pärast müüs noorem poeg oma varanduseosa maha ja lahkus kogu saadud rahaga kodust. Ta läks ära kaugemale võõrale maale ja raiskas mõtlematult oma raha pillavat eludes. Seni, kuni tal raha jätkus, oli tal ka palju sõpru ja väga lõbus olla. Aga ta kulutas üsna ruttu ära kogu oma raha. Siis tuli sellele maale kohutav näljahäda. Toitu oli äärmiselt vähe ja noormehel polnud mingit raha alles. Ka sõbrad olid kuhugi kadunud ja ta oli väga üksi ja õnnetu.

Nüüd ei jäänud tal muud üle, kui minna tööle ühe talumehe juurde, kes kasvatas sigu. Talle ei meeldinud üldse sigade eest hoolitseda. Nad olid ebameeldivad ja haisesid vastikult. Kuid noormees oli lootusetus olukorras ning see oli ainus töö, mida tal oli võimalik saada. Tegelikult oli ta nii näljane, et soovis neidsamu kaunu süüa, mida seadki sõid - keegi ei andnud talle midagi süüa. Elu oli kohutavalt kurb.

Lõpuks ütles ta iseendale: “Kõigil mu isa sulastel on toitu rohkem kui nad süüa jaksavad, ja siin olen mina ja nälgin! Ma võtan kätte ja lähen oma isa juurde tagasi ning ütlen talle: “Isa, ma olen Jumala vastu ja sinu vastu pattu teinud. Ma pole enam seda väärt, et mind võiks sinu pojaks nimetada, aga kohtle mind nagu üht oma sulastest!” Nii ta tõusiski ja asus teele oma isakodu poole.

Ta oli alles kaugel kodust, kui isa teda juba märkas. Isa süda oli tulvil kaastunnet ja ta jooksis pojale vastu, kallistas teda ning suudles teda. “Isa,” ütles poeg, “ma olen Jumala vastu ja sinu vastu pattu teinud. Ma ei ole enam seda väärt, et mind su pojaks hüütaks!”

Aga isa hüüdis oma sulastele: “Kiirustage nüüd! Tooge kõige kallim kuub ja pange talle selga.

Pange talle sõrmus sõrme ja jalatsid jalga. Ja siis minge ning tooge üks numvasikas, tapke see ning söögem üheskoos pidusööki! Sest see minu poeg oli surnud, ja on jälle elavaks saanud; ta oli kadunud, aga on taas leitud!”

Nii algaski suur pidu.

Samal ajal oli aga vanem poeg välja peal tööd tegemas. Koduteel, jõudes juba maja lähedusse, kuulis ta muusikaheliseid ja tantsimist. Ta kutsus ühe sulase ja küsis: “Mis siin toimub?”

“Su vend on koju tagasi pöördunud,” vastas too. “Su isa on tapnud numvasika suurest rõõmust, et ta on elu ja tervisega koju tagasi jõudnud.”

Vanem vend sai nii vihaseks, et ei tahtnud majja sissegi minna. Niisiis tuli hoopis isa välja tema juurde ja palus, et ta sisse tuleks. Aga tema ütles isale: “Vaata, kõik need aastad olen ma sulle aina kuulekas olnud. Mida sa mulle selle eest andnud oled? Isegi mitte sikutalle, et oleksin võinud oma sõpradega pidu pidada. Ja nüüd see sinu poeg, kes on raisanud su varanduse halba eludes ära, tuleb koju ja sina tapad tema auks numvasika!”

“Mu poeg,” vastas isa, “sina oled ju kogu aeg olnud siin koos minuga ja kõik, mis on minu oma, on ühtlasi sinu oma! Aga praegu oleme rõõmsad ja peame pidu sellepärast, et sinu vend oli surnud, kuid on jälle elavaks saanud; ta oli kadunud, aga on üles leitud!”

3. TEGELUSED

1. Mäng + Arutelu

Missugune tuju?

Sobib väiksematele lastele. Iga küsimuse vastuseks tuleb teha rõõmsat või kurba nägu.

Kui poeg lahkus kodust, missugune tuju oli siis isal?

Miks isa oli kurb? (*Ta armastas oma poega ja tundis temast puudust; ta muretses oma poja pärast.*)

Kui poeg oli isast kaugel, missugune tuju pojalt siis oli? (*alguses rõõmus, pärast kurb*)

Kui poeg tuli koju, missugune tuju oli siis isal?

Kui isa andis pojale andeks, missugune tuju oli siis pojalt?

Ma ütlen nüüd mõned laused, mis käivad meie kõigi kohta. Korrake neid minuga koos ja tehke rõõmus või kurb nägu - just nii, nagu te südames tunnete.

Jumal armastab mind.

Mõnikord ma teen halbu asju.

Jumal annab mulle alati andeks.

Ma olen Jumala perekonna liige.

2. Arutelu

Sobib suurematele lastele. Jaga lapsed kolme gruppi - ühes on isad, teises nooremad pojad ja kolmandas vanemad pojad. Anna igale grupile eraldi diskussiooniküsimused loo kohta ja ühine küsimus:

Kuidas sa käitud järgmisel hommikul?

Pärast grupidiskussiooni lõppu kutsu igast grupist üks vabatahtlik ja lase neil mängida järgmist hommikut. Seejärel küsi kõigi kommentaare selle kohta, kuidas selle perekonna elu võiks edaspidi välja näha.

Küsimused:

Isad: Kuidas tundub olla isa sellises olukorras? Kas eelistad ühte poega teisele? Miks? Kuidas sinu suhtumine poegadesse on muutunud pärast tänast päeva?

Nooremad pojad: Millised tunded sul on? Kuidas sa suhtud oma isasse? Vennasse? Mida sa mõtled iseendast ja sellest, kuidas oled käitunud?

Vanemad pojad: Millised tunded sul on? Kuidas sa suhtud oma isasse? Vennasse? Mida sa mõtled iseendast ja sellest, kuidas oled käitunud?

3. Küsimused

- Noorem poeg lahkus kodust, et omaette elada ja elust rõõmu tunda. Mis läks selles plaanis viltu? (*Ta raiskas kogu raha ära. Näljaaeg saabus.*) Kas sinu plaanid on alati niimoodi täide läinud, nagu oled tahtnud? (*Julgusta lapsi jutustama, kuid ära sunni!*)
- Noorem poeg mõistis, et ta oli valesti toiminud. Mis sa arvad, kuidas ta tundis ennast, mõeldes võimalusele koju tagasi pöörduda? (*Tunnusta kõiki vastuseid.*) Mõttele mõnele sellisele momendile, kus sa ei tahtnud mõnda inimest näha, kuna olid tema vastu eksinud. Ära ütle, mida sa just täpselt tegid, aga püüa kirjeldada, miks sulle tundus raske selle inimesega kohtuda. (*Võimalikud vastused: kartsin, et ta on minu peale vihane; ei tahtnud talle meelepaha valmistada; kartsin, et ta ei anna mulle andeks; kartsin, et ma talle enam ei meeldi.*)

3. Selles loos andis isa oma pojale andeks, et ta kodust lahkus ja kogu raha ära raiskas. Kuidas isa oma andeksandmist väljendas? (*Jooksis talle vastu; kallistas teda, andis talle uued riided, korraldas tema jaoks peo.*) Jeesus ütleb, et Jumal on samasugune nagu see andestav isa, kes on alati valmis meid vastu võtma, kui me andeks palume mõne eksimuse pärast. Kuidas sa ennast seda sõnumit kuuldes tunnend?
4. Mis sa arvad, kas poeg oli isa käitumisest üllatunud?
5. Miks oli vanem vend nii vihane? (*Ta arvas, et teda ei koheldud õiglaselt.*) Kas ta peaks püüdma oma vihast jagu saada? Miks? Miks mitte? (*Jah, ta peaks püüdma sellest jagu saada. Ta ei saavuta oma venna ja isaga normaalseid suhteid enne, kui ta oma vihast jagu saab.*)

4. Meisterdamine

Meisterdame papjeemašest notsu (vt lisa)

5. Mõistatus

Leia pildilt, mida isa andis pojale kojutuleku puhul (vt lisa)

6. Meisterdamine

Valmistame notsu maski (vt lisa)

7. Mõistatus

Valmistame puzzle (vt lisa)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Palveta:

“Armas Jumal, tänu sulle selle eest, et sa meile andeks annad, kui me midagi teeme, mis sind kurvastab. Tänu sulle selle eest, et me võime alati sinu juurde tulla kui hea ja armastava isa juurde. Aamen.”

KASUTATUD KIRJANDUS

1. Arrival Activities from A to Z. Abington Press: 1998.
2. M.Doney. Raamatute Raamat: Piibli tee meieni. Tallinn: Eesti Piibliselts, 1998.
3. Методическое пособие для преподавателей воскресных школ. Книга 1. Москва, 2001.
4. M.Steinberg. Paberist voltimine. Tallinn: Valgus, 1984.
5. C.Stevens. Voldime paberist. Tallinn: Egmont Estonia, 2001.